

KRANJ — Atletska sezona je uradno odprta. V Novi Gorici je bil mednarodni atletski miting, ki je postregel že z dobrimi atletskimi izidi. Povsod v Sloveniji se vrste tudi občinski pomladanski krosi. V Kranju je na krosu nastopilo nad dvesto tekačev. Med njimi so bili tudi vojaki garnizije Staneta Žagarja. V soboto, 25. aprila, bodo Tržičani pod pokroviteljstvom našega uredništva organizirali medobčinski pomladanski kros. — Foto: D. Humer

Leto XXXIV. Številka 30

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Sposobni varovati in braniti

Kranj — Zamisel, da bi tekmovalna učencev osnovnih in srednjih šol področja splošnega ljudskega otpora in družbeni samozračitev vsekoletna akcija, se je pojavila pred dvemi leti, ko so se v naši domovini zvrstile številne prireditve tekmovalja v počastitev 30. letnice vzgoje mladih za splošni odpor.

Tekmovalje, ki je tedaj doseglo vrhunec na legendarni Sutjeski, bodo poslej vsako peto leto, sicer pa se bodo sklepala na drugih nivojih — tako postajači in spretnosti in znanja mladih v tem in obrambi, ki si jih prek leta dobivajo v okviru rednega pouka o interesnih dejavnosti.

Tudi petkovno regijsko tekmovalje v Kranju, ki se ga je udeležilo petnajst ekip iz gorenjskih srednjih šol, najuspešnejših na predhodnih šolskih in občinskih preizkusih, je pokazalo, da so mladi sposobni varovati in braniti velike pridobitve naše revolucije, da so vredni nasledniki tistih, ki so se pred štiridesetimi leti sklenili upreti okupatorju.

Tekmovalje, katerega glavni nosilec je bila kranjska enota republiškega zavoda za šolstvo, se stavlja z letošnjo akcijo delovnih ljudi in občanov »nič nas ne sme presenetiti«. Obsegalo je teoretični preizkus znanja učencev iz tem o splošnem ljudskem otporu in družbeni samo-

Reševanje ranjenca je uspelo — Foto: H. J.

zaščiti, streljanje z zračno oziroma vojaško puško, na orientacijskem pohodu pa so mladi dokazovali spretnosti v topografiji, protizračni obrambi, dajanju prve pomoči in podobnih veščinah.

Med osnovnošolskimi ekipami so zbrali največ točk učenci iz osnovne šole Gorenjski odred Jesenice, Peter Kavčič Škofja Loka in France Prešeren Kranj, med srednješolskimi pa so bile najuspešnejše ekipe Solskega centra Iskra Kranj, Gimnazije Kranj in Ekonomsko administrativnega šolskega centra Kranj. H. Jelovčan

Izvoz na dnevni red

Kranj — Vsaka osnovna organizacija ZK in sindikata mora pregledati izvozne dosežke svoje temeljne in delovne organizacije ter oceniti, zakaj niso prodali na tuje več. Zlasti je pomembno, da se o izvoznih možnostih pogovorijo v tistih temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, kjer še vedno računajo le na domači trgu, je na četrtkovi seji medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko, poudaril sekretar Zdravko Krivina.

Lanski izvozni dosežki gorenjskega gospodarstva, izvršek je znašal 285 milijon dolarjev in je bil za 34 odstotkov višji kot leta 1979, dokazujejo, da so se delovni kolektivi resno lotili izvoznih nalog. Pomembno je tudi to, da je bilo kar 60 odstotkov izvoznega izkuščka ustvarjenega na konvertibilnem trgu. Plan izvoza je bil prekoračen za 12 odstotkov, uvoz pa je bil za 19 odstotkov manjši, kot so za lani planirali.

Vendar pa izvoz še vedno preveč sloni na »starih« izvoznikih in na večjih delovnih organizacijah, čeprav je na Gorenjskem vrsta manjših tovarn, ki imajo vse možnosti, da bi se vključile v mednarodno menjava in bi tako lahko veliko pripomogle k ugodnejši zunanjetrgovinski menjavi. Na seji so poudarili, da je v mnogih od omenjenih organizacij pripravljenost za izvoz, saj jih k temu sili poslovanje, vendar jim primanjkuje sposobnih delavcev. Zato bi se morala v ta prizadevanja v večji meri vključiti gorenjska gospodarska zbornica.

Izvoz je neposredno odvisen od redne proizvodnje, ta pa od redne preskrbe s surovinami. Ker preskrba marsikje šepa in to ne le po kolonisti, temveč še bolj pogosto po kakovosti, to ne bi smela biti le stvar delovnih organizacij, temveč širše družbenopolitične skupnosti. Žal pa ti problemi le redko zaidejo na dnevne rede izvršnih svetov občinskih skupščin, še bolj poredko pa na zbere zdrženega dela, ki nekako nimajo tiste vloge, ki bi jo moralili imeti.

Na seji so ugodno ocenili samoupravno urejanje zunanjetrgovinske menjave in poudarili, da je združeno delo vedno bolj usposobljeno, da samo ureja devizno poslovanje in zato nikakor ne kaže posegati na to področje z administrativnimi ukrepi.

L. Bogataj

Ugotovitev glavnega republiškega tržnega inšpektorja

Mirnejši cenovni ples

Marca je republiški tržni inšpektorat opravil 779 kontrolnih pregledov in ugotovil, da se število kršiteljev zmanjšuje — Še vedno iščemo najrazličnejše vzroke za povisevanje cen, ki imajo večkrat tudi priokus izsiljevanja — Kazni večkrat ne dosegajo učinka

LJUBLJANA — Republiški tržni inšpektorat je eden od členov verige družbenih prizadevanj za umiritev cen, ki so še posebno konec lanskega leta in v začetku letosnjega pretirano naraščale. Vršilec dolžnosti glavnega republiškega tržnega inšpektorja Janez Kregar je pretekli petek na novinarski konferenci povedal, da velja sedaj glavna pozornost republiškega tržnega inšpektorata cenam v proizvajalnih delovnih organizacijah, na to področje pa se vedno bolj vključujejo tudi občinske in medobčinske inšpekcijske službe. Inšpektorji so opravili marca 779 pregledov. Enega kršitelja so predlagali v obravnavo kot kaznivo dejanje, 12 primerov so okvalificirali kot gospodarski prestopki, 72 predlogov so posredovali sodnikom za prekrške, izdali so 136 odločb s takojšnjo veljavnostjo za odstranitev pomanjkljivosti, 60 po-

sameznikov pa so mandatno kaznivali v skupni višini 25.760 dinarjev. Ob tem tržni inšpektorji ugotavljajo, da je nov sistem družbenega določanja in kontrole cen še ni povsem zaživel, da so v celotnem sistemu še vrzeli in da kazni večkrat ne dosežejo učinka. Marsikdo raje plača mandatno kazneni, ki ni pretirano visoka, potem pa dela naprej po starem. Vendar se število kršitev po ugotovitvah tržnih inšpektorjev zmanjšuje, kar je pozitivna plat novega družbenega nadzora nad cennimi.

Marsikaj starega, nepravilnega, na področju cen še ostaja. Strokovni organi ali komisije večkrat ne preverijo, ali gre resnično za nov, ponavadi dražji proizvod, ali le za star izdelek z novim videzom. Trenutno najostreje pritiskajo na višje cene proizvajalci gradbenega materiala.

V najrazličnejših strokovnih združenjih se še vedno monopolno in v ozkih krogih dogovarjajo o višjih cenah, srečamo pa tudi primere, da »izvajalci prodajajo po višjih cenah, čeprav nimajo ustreznih soglasij. Kupce pa »tolazi«, da jim bodo povrnili razlike v cenah, če višje ne bodo odobrene. Tržni inšpektorji tudi opozarjajo na že znane primere zahtevkov proizvajalcev po plačilu celotnega ali delnega avansa, po plačilu precej visokih obresti, plačilu v devizah in po plačilu raznih prispevkov od že dojavljenega blaga. Tako prihajamo do cen, ki so višje od svetovnih. To je trenutno še posebej izrazito v metalurgiji.

Družbeno obvladovanje cen je torej še vedno eno od področij, kjer akcija še ne sme opešati, saj so cene važen element v prizadevanjih za gospodarsko ustalitev in za smelejšter uspešnejšo vključitev v mednarodno delitev dela.

J. Košnjek

III. Kongres samoupravljalcev

Ni dovolj samo sklep

Treba ga je tudi uresničiti. Saj ne sklicujemo sej samo zato, da se pač zberemo, pogovorimo in nekaj sklenemo, pa je vse narejeno. Letošnje volilne seje, ki potekajo te dni po vsej Gorenjski, bodo poleg tega, da so namenjene pregledu izvajanja programa dela in usmeritev za v bodoče, v drugem delu kritično pregledale organiziranost in delo organov v organizacijah zvezne sindikatov v občinah.

Prva konferenca Zveze sindikatov Slovenije je opredelila načela kolektivnega dela in odgovornosti ter demokratizacije odnosov v zvezi sindikatov. Te volilne seje, ki se odvijajo zdaj, preverjajo tudi uresničevanje sprejetih sklep-

pov in stališč s te konference. Poleg tega pa konference pomenijo tudi preverjanje uresničevanja ostalih sprejetih sklepov v zvezi sindikatov, predvsem kongresnih dokumentov in sklepov v stališča druge konference Zveze sindikatov Slovenije, od novembra lani. Tam, kjer bodo ugotovili slabosti, bodo seveda morali načrtovati spremembe.

Gre za to, da ob izvajajuju temeljnih nalog s področja družbenoekonomskih odnosov, gospodarjenja in položaja delavcev, zagotovimo tudi aktivnost čim večjega števila članstva zvezne sindikatov v osnovnih organizacijah, sindikalnih skupinah in drugih organih.

85
MERKUR KRAJN

OBIŠČITE PRODAJALNE

- LJUBLJANI
- RADOVLJICI
- ŠKOFJI LOKI
- LESCAH
- GORENJI VASI
- NA BLEDU
- NAKLEM
- IN JESENICAH

PO JUGOSLAVIJI

Mraz nevaren za cvetje

Muhasto aprilsko vreme, ki je konec tedna prineslo celo snežne padavine, je močno ohladilo ozračje in so marsikje temperature padle pod ničlo. Zaradi zgodnje pomladi je drevje že marsikje vzvetelo in je nevarnost, da bi slana obrala pridelek že kar na začetku. Iz Primorske poročajo, da zaenkrat še ni večje škode, prav tako tudi na Kočevskem ne. Na Primorskem je drevje že skoraj odcvetelo, na Kočevskem pa zaradi nižjih temperatur še ni v cvetju, zato slana ni tako nevarna. Več škode pa napovedujejo na Štajerskem in tudi ponekod po Gorenjskem.

S pravo zimo pa so se spoprijeli v južnejših predelih Jugoslavije. Ponekod v Bosni in Hercegovini je zapadlo kar po 40 cm snega. Sneg je povzročil prometne težave tudi v Črni gori in na nekaterih višjih predelih v Makedoniji.

30-let taborniške organizacije

Zveza tabornikov Jugoslavije, ki letos praznuje 30-letnico organizacije, vključuje že 230.000 članov. V naslednjih letih bodo skušali taborniki svojo organizacijo še razširiti in ustanoviti enote tudi v občinah, kjer jih še ni. To so poudarili na seji predsedstva konference Zveze tabornikov Jugoslavije, ki je bila konec tedna v Ljubljani. Na njej so spregovorili o pripravi na sedmo programsko-volilno konferenco zvezetabornikov.

Srečanje počitničarjev

V Osijeku se je na dnevni zborovanju počitniške zveze Jugoslavije zbralo trideset delegatov počitniških zvez iz raznih jugoslovenskih krajev, da bi z izmenjavo izkušenj utrdili in razvili mlađinski turizem. Samo na Hrvatskem je v počitniško zvezo, ki ima geslo »Spoznavaj domovino, da jo boš še bolj ljubil« vključenih več kot 40.000 članov.

V Titovem Užicu pa se je v soboto začelo tradicionalno srečanje pionirjev-počitničarjev »Titovo Užice 81«. Na tej manifestaciji v počastitev 40-letnice vstaje jugoslovenskih narodov in narodnosti se je zbralo več kot 200 pionirjev iz 40 jugoslovenskih mest.

Akcija »Očistimo okolje«

V soboto so v Celju organizirali akcijo »Očistimo okolje«, v kateri so sodelovali lovci, ribiči, taborniki in člani drugih društev. Že dan prej so v delovnih organizacijah počistili tovarniška dvorišča in okolico obratorjev. V krajevnih skupnostih so začeli urejati zelenice in čistiti okolje. V veliko pomoč so poudor šolarji.

Vsek peti Makedonec je zaposlen

Okrog 140 novih industrijskih obratorjev, pomembni dosegki v živinoreji, vinogradništvu in sadjarstvu, 120 tisoč novo zaposlenih delavcev, več kot 50 tisoč novih čovosobnih stanovanj in 35-odstotno zvišanje družbenega standarda so najpomembnejši rezultati Makedonije v prvakar minulem srednjeročnem obdobju. Tako je sedaj zaposlen vsak peti Makedonec.

JESENICE

Jutri, 22. aprila, ob 16. uri bo volilna seja občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije na Jesenicah. Na njej bodo obravnavali predlog za spremembo in dopolnitve poslovnika o notranji organizaciji in nacinu delovanja občinskega sveta ter poročila predsednika, sekretarja in nadzornega odbora. Po razpravi o poročilih bodo izvolili nove člane in predsednika sveta.

V četrtek, 23. aprila, ob 16. uri bo seja zborna združnega dela jeseniške občinske skupščine, na katero so vabljeni tudi člani predstava občinskega sveta ŽSS Jesenice, koordinacijskega odbora za pripravo 3. kongresa samoupravljalcev in člani komisije za spremljanje uresničevanja zakona o združenem delu. Delegati bodo razpravljali o pripravah združenega dela v občini na 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije in zani potrdili delegate iz jeseniške občine. (S)

III. Kongres samoupravljalcev

Povsod ocena samoupravnih odnosov

Priprave na III. kongres samoupravljalcev potekajo, vendar so premalo vključeni delavci – V vseh okoljih je potrebno čimprej pripraviti oceno samoupravljanja – Glasila delovnih organizacij več o pripravah

Škofja Loka – Priprave na III. kongres samoupravljalcev so se začele v vseh delovnih okoljih, vendar se ne more trdit, da bi bile povsod uspešne, so poudarili na seji volilnega telesa za izvolitev delegatov za 3. kongres samoupravljalcev v Škofji Loki. Čeprav bi morale priprave sloneti na neposrednem vključevanju delavcev v razprave oziroma vseh samoupravnih in družbenopolitičnih dejavnikov v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in krajevnih skupnosti, kjer bi morali kritično pretresti uveljavljanje samoupravnih odnosov in opozoriti na pomanjkljivosti, se to še ne dogaja.

Zato so na seji volilnega telesa sprejeli dogovor, da bodo v vseh temeljnih organizacijah, SIS in krajevnih skupnostih takoj pripravili ocene razviti samoupravnih odnosov ter programe za njihovo nadaljnjo krepitev.

Prav tako so na seji poudarili, da se mora poživiti informativno-pro-

pagndna dejavnost v pripravah na III. kongres samoupravljalcev. Sedaj res ne bi več smelo biti glasila v organizacijah združenega dela in v vseh drugih oblik informiranja, ki ne bi pisala o teh aktivnostih. Do sedaj so bili prispevki o pripravah na III. kongres samoupravljalcev zelo redki.

Hkrati z oceno samoupravnih odnosov v svojem okolju pa bo potrebno obravnavati tudi kongresno objavljeno, ki bo predvidoma objavljeno okoli 10. maja. V javni razpravi bo do konca prihodnjega meseca.

Skofjeločani sodelujejo tudi pri pripravi treh tem za kongres. Tako se LTH vključujejo v razpravo o oblikah in možnostih povezovanja in neposredne menjave dela raziskovalnih institucij z delovnimi organizacijami, kmetijska zadružna v razpravo o preobrazbi kmetijskih zadruž in delavske univerze ter komisija za družbenopolitično izobraževanje pri OK SZDL pa v razpravo o pomenu usposabljanja delegatov.

L. Bogataj

Hkrati z oceno samoupravnih odnosov v svojem okolju pa bo potrebno obravnavati tudi kongresno objavljeno, ki bo predvidoma objavljeno okoli 10. maja. V javni razpravi bo do konca prihodnjega meseca.

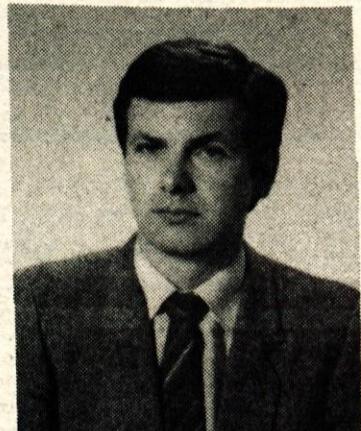
Skofjeločani sodelujejo tudi pri pripravi treh tem za kongres. Tako se LTH vključujejo v razpravo o oblikah in možnostih povezovanja in neposredne menjave dela raziskovalnih institucij z delovnimi organizacijami, kmetijska zadružna v razpravo o preobrazbi kmetijskih zadruž in delavske univerze ter komisija za družbenopolitično izobraževanje pri OK SZDL pa v razpravo o pomenu usposabljanja delegatov.

L. Bogataj

Več posluha za žgoča vprašanja

Medobčinski svet ZSMS za Gorenjsko bo v prihodnje namenil največ pozornosti reševanju žgočih vprašanj na področju samoupravnih ter družbenoekonomskih odnosov – Predsednik odslej Jože Jenšterle

TRŽIČ – Uvodna razprava predsednika Eda Grudna na petovi volilni programski seji medobčinskega sveta ZSMS za Gorenjsko, ki je bila v prostorijah tržiškega Tria, o vlogi mlađinske organizacije v boju za nadaljnji razvoj samoupravnih socialističnih odnosov je nakazala vrsto

Jože Jenšterle, novi predsednik medobčinskega sveta ZSMS za Gorenjsko

Kokričani vabijo na partizanski miting

KOKRICA – Kokričani pripravljajo v počastitev 27. aprila in 1. maja veliko praznovanje. Partizanski miting so ga imenovali. Srečanje se bo začelo v petek, 24. aprila ob 17. uri pred Kulturnim domom na Kokriču. Dramska sekacija in moški pevski zbor domačega Kulturno-umetniškega društva Storžič, osnovna šola Kokrica, vojaki kranjske vojašnice in njihov ansambel, taborniki odreda Modri lan s Kokrico, osnovna organizacija Zveze socialistične mladine, borčeva organizacija in gasilci pripravljajo med drugim recital s tematiko narodno-ovsobodilne borbe, zabavno kroniko, igrico. Tudi mi smo vojaki in enodejanco Bedak, srečanje z udeleženci borbe in bogat kulturni program. Na mitingu bodo podelili tudi priznajna Osvobodilne fronte.

H. Jelovčan

Proslave in prireditve

Ježenice – Osrednja proslava v počastitev 27. aprila – dneva OF, 40-letnice ustanovitve OF, 40-letnice vstaje jugoslovenskih narodov in narodnosti ter 1. maja bo na Jesenicah v petek, 24. aprila, ob 19. uri v gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah. Na slovesnosti bodo podeljena tudi priznanja OF in srebrni znaki sindikata.

V kulturnem programu bodo sodelovali pihali orkester jeseniške Železare, ženski pevski zbor Jesenice, moški pevski zbor Blaž Arnič, moški pevski zbor Vintgar z Blejske Dobrave ter recitatorji gledališča Tone Čufar.

Kranj – Občinska proslava v počastitev 27. aprila – dneva OF in 1. maja – delavskega praznika ter 40-letnice vstaje jugoslovenskih narodov bo v petek, 24. aprila, ob 18. uri v Kulturnem domu na Visokem.

Slavnični govornik bo sostanovitelj OF slovenskega naroda tovarš Tone Fajfar. Podeljena bodo državna odlikovanja in občinska priznanja OF. Kulturni program je pripravljen KUD Valentijn Kokalj Visoko s sodelovanjem mešanega pevskoga zbora, otroškega pevskoga zborna, folklorne skupine in recitatorjev.

Ob 17.30 bo pred Kulturnim domom Visoko start lokalne mladinske štafe.

KS Vodovodni stolp – Proslava v počastitev 27. aprila – dneva OF in 1. maja bo v petek, 24. aprila, ob 18. uri v avli OŠ Simon Jenko.

Radovljica – Osrednja občinska proslava 27. aprila – dneva OF bo v petek, 24. aprila, ob 19.30 v festivalnem dvorani na Bledu; podeljena bodo tudi občinska in krajevna priznanja OF.

V kulturnem programu bodo sodelovali: godba na pihala DPD Svoboda Lece, združena pevška zborna A. T. Linhart KUD Radovljica in pevski zbor KPD Bled, mešani pevski zbor KPD Slovenske železare – Veriga Lece, mlađinski pevski zbor OŠ Josip Plemej Bled in recitatorji. Slavnični govornik bo Miroslav Zlatnar, podpredsednik občinskega odbora ZZB NOV Radovljica.

Škofja Loka – V petek, 24. aprila, ob 11. uri bo v Železnikih srečana otvoritev novih prostorov Iskre, združena s praznovanjem 35-letnice kovinarstva v Železnikih in 40-letnice ustanovitve OF. Slavnični govornik bo Metod Rotar, zvezni sekretar za zunanjost trgovin. Na proslavi bodo podeljena tudi priznanja predsedstva SFRJ, srebrni znaki sindikata in priznanje organizacij združenega dela.

Ob 18.30 bo proslava 35-letnice ustanovitve NIKO zadruge in 40-letnice OF v kinodvorani Obzorje, ob 20. uri pa skupna zabava s plesom v Kulturnem domu Železniki.

V četrtek, 30. aprila, ob 19. uri pa bo v Kulturnem domu Železniki skupna zabava s plesom.

Tržič – Slavnična akademija ob 40-letnici vstaje, 40-letnici OF in ob 1. maju bo v četrtek, 30. aprila, ob 20. uri v Cankarjevem domu v Tržiču. Na slovesnosti bodo podeljena priznanja OF, srebrni znaki sindikata in nagrade inovatorjev leta. V kulturnem programu bosta nastopila Akademski pevski zbor iz Kranja in dramski igralec Rudi Kosmač.

Vrzeli v delegatskem sistemu

JESENICE – Ena od aktivnosti v jeseniški občini pred 3. kongresom samoupravljalcev je bil posvet o delovanju delegatskega sistema, ki ga je 13. aprila na Jesenicah pripravila osnovna organizacija Zveze sindikatov v temeljni organizaciji Elektrarna

Moste. Udeleženci srečanja so se najprej seznanili z analizo o delovanju delegatskega sistema v občini, ki sta jo izdelala jeseniška delavska univerza in samoupravljalci.

Analizo so pripravili na osnovni vprašalnik, ki je v 58 organizacijah združenega dela zajel prek 80 odstotkov vseh zaposlenih v občini. Gre za prikaz temeljnih značilnosti položaja in delovanja delegacij in delegatov za skupščine družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. Iz njega je razvidno, da položaj, način dela in odgovornost delegacij ter delegatov niso dovolj utrjeni s samoupravnimi akti, delegacije pa se premalo vezujejo z družbenopolitičnimi organizacijami v združenem delu, pred vsem sindikatom. Analiza tudi ustavljena, da so delegatske informacije preobsežne, pisane preveč strokovno oziroma nerazumljivo, mnogokrat pa do delegacij in delegatov prijajo prepozno.

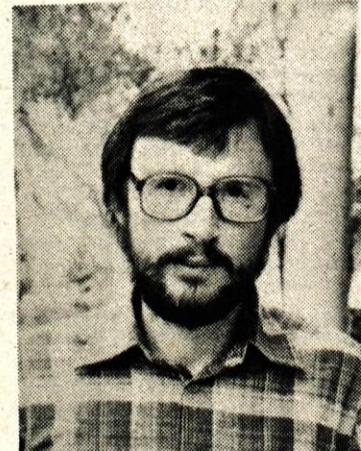
Udeleženci so se z ugotovitvami analize strinjali in med razpravo dodali več mnenj iz svojih okolišev. Med drugim so navedli več delegatov iz elektrarne v Mostah, zlasti pri usklajevanju stališč v interesni skupnosti elektro-gospodarstva Slovenije. Razpravljalci so govorili tudi o premalu odgovornosti delegacij ter delegatov, o slabih povratnih informacijah in drugem. Tako so ugotovili, da delavci še vedno prepogoste skočijo reševati težave prek upravnih namestov skupščinskih organov. Podarili so tudi, da bo moralno zdruboščeno delo nameniti v bodoče več pozornosti izobraževanju delegatov.

Odkrita in kritična razprava, ki je pokazala vrzeli v delovanju delegatskega sistema. Obdobje pred 3. kongresom samoupravljalcev je obslavljanje je gotovo najprimernejši trenutek za odpravljanje vseh slabošči.

J. Rabl

Novo mlađinsko vodstvo

Radovljica – Na programsko-volilni konferenci ZSMS v Radovljici so pregledali program minulega dela in se pogovorili o akcijah v letošnjem letu, obenem pa izvolili novo vodstvo občinske konference ZSMS Radovljica.

Za predsednika občinske konference ZSMS so izvolili Joža Dežmana, ki je zaposlen v Gorenjskem muzeju Kranj kot kustos. Joža Dežman je bil v Lescih eden izmed ustanoviteljev osnovne organizacije ZSMS v krajevni skupnosti in bil dve leti njen predsednik. Tudi pozneje je bil aktiven družbenopolitični delavec, član predsedstva občinske konference ZSMS, v članstvu ZK pa je bil sprejet pred štirimi leti na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Za podpredsednika občinske konference ZSMS Radovljica so izvolili Radovana Obida, ki je zaposlen v Iskri Lipnica – mehanizmi kot električar. V ZSMS je bil sprejet v Stražišču pri Kranju pri enajstimi leti in je od tedaj aktiven član ZSMS tako v krajevni skupnosti Podnart kot tudi v organizaciji združenega dela Iskra Lipnica. Radovan Obid je aktiven družbenopolitični delavec, še posebej deluje v krajevni skupnosti Podnart.

Branislava Groharja pa so izvolili za sekretarja občinske konference ZSMS, po poklicu pa je organizator-programer. Aktivno je delal v osnovni organizaciji ZSMS na Bledu, bil član predsedstva Občinske konference ZSMS. Je trikratni udarnik, za delovanje v ZSMS na področju krajevne skupnosti Bled pa je dobil priznanje OF.

D. S.

Kranjčani v Titogradu

KRANJ – Predsed

Uveljavljanje kolektivnega dela

Zveza rezervnih vojaških starešin v kranjski občini je lani izpolnjevala svoje naloge po načrtu dela – Članstvo aktivno na vseh področjih – Pozornost kolektivnem delu ter nadaljnjem podružljjanju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite – Tudi letos vrsta dejavnosti

Kranj – Lani so mnogi dogodki doma in v tujini terjali od rezervnih vojaških starešin kar se da odgovoriti in poglobljeno delo. Člani občinske konference in krajevni konferenci Zvezde rezervnih vojaških starešin v kranjski občini so redno spremljali in preučevali vsa aktualna dogajanja. Ob tem ko so zavzeto izpolnjevali obvezni program dela, so prevzemali tudi izredne naloge, predvsem na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Pri idejnopoličnem izobraževanju in strokovnem vojaškem usposabljanju so v kranjski organizaciji rezervnih starešin dosegli vidne uspehe. Najpomembnejše je uveljavljanje načel kolektivnega dela, vodenja in odgovornosti. Boljše metode dela so spodbudile k aktivnosti celotno članstvo in prispevale k učinkovitosti delovanja. Održi uspešnosti so tudi redna letna preverjanja znanja starešin, ki kljub težavam zaradi pomanjkanja sodobnih učnih pripomočkov pri usposabljanju kažejo dobre rezultate. Ob tem je treba naglasiti, da je koristen

pripomoček pri izobraževanju starešin revija Naša obramba, odločilnega pomena pa je prav tako povezovanje z nosilci obrambnih nalog.

Člani organizacije rezervnih starešin so pri izpolnjevanju načrtovanih nalog sodelovali z našo armado, teritorialno obrambo ter organi za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Uspešno so se povezovali z združenim delom in krajevnimi skupnostmi, predvsem pa z družbenopolitičnimi organizacijami. Število rezervnih starešin v Zvezzi komunistov se je nekoliko povečalo. Obsežno je tudi delovanje starešin v družbenih dejavnostih, kjer so aktivno sodelovali pri reševanju družbenopolitičnih in gospodarskih vprašanj. Ob tem so se zlasti zavzemali za nadaljnje podružljjanje splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Korak naprej v samoupravnem sporazumevanju so storili s pripravo programa izobraževanja in dela za sedanje srednjoročno obdobje. Z njim so opredelili področje delovanja tako občinske konference kot krajevni organizaciji rezervnih vojaških starešin.

Med letošnjo aktivnostjo starešin je v ospredju njihovo usposabljanje. Dosedaj so že opravili prvo strokovno predavanje, maja pa bo na sporednu preverjanje znanja. Precej pozornoosti posvečajo sodelovanju v akciji Nič nas ne sme presenetiti, predvsem v končni vaji. Skrbe tudi za nadaljevanje borbenih tradicij in stalno utrjevanje umsko-telesne pravljnosti članstva. Med drugim bodo 17. maja pripravili tradicionalno tekmovanje patrol v orientaciji, s katerim bodo starešine in mladinci počastili letošnje obletnice in dan mladosti. Se pred poletjem se bodo sestali na letni konferenci, kjer bodo pregledali dosedjanje dela in se dogovorili za bodoče naloge.

S. Saje

Večina za samoprispevek

Zgornja Bela – Krajani Zgornje, Srednje, Spodnje Bele, Bašča in Hrašč so minulo nedeljo ponovno izkazali pripravljenost, da samostojno urejajo probleme svojega življenjskega okolja. Z veliko večino so se odločili za enoletni samoprispevek, s katerim bodo delno financirali razširitev pokopalnišča v Preddvoru. Referendum se je na štirih glasovalnih mestih udeležilo 541 od 548 upravičencev, »za« pa se je odločilo 79,6 odstotka vseh polnoletnih krajanov. V primerjavi z referendumom za prvi samoprispevek leta 1976 so bili sedanji rezultati glasovanja mnogo ugodnejši.

C. Z.

Jezikovno razsodišče (19)

Zakaj ne domače ime

V delu, z dne 11. decembra 1980 je bila objavljena Tanjugova vest Nahajališče plina pod Jadranom. V tem članku so zapisani krajevne imen Pula. Zanima me, ali se zavestno odrekamo obliku Pula ali pa je šlo le za spodrljaj pri prevodu. To vprašujemo zato, ker nisem zasledil le tega primera, temveč že dalj časa opažam, da imajo tisk, radio in televizija kar najraje obliko Pula.

Tu gre za naša domača imena krajev, rek, vod ipd. zunaj našega narodnognega področja. Taka imena so še Reka, Benetke, Rim, Ogled, Videm, Dunaj, Gradec, Pariz, Varšava, Praga (od rek npr. Donava) ipd. Pridružimo jim lahko še imena na našem narodnem območju zunaj Jugoslavije, npr. Trst, Gorica, Celovec, Beljak. Vsa ta imena imajo tudi drugojezične podobe: Pula, Rijeka, Venezia, Roma, Aquileia, Udine, Wien, Graz, Paris (izgovori pari), Warszawa, Praha ipd., a Trieste, Gorizia, Klagenfurt, Villach ipd.

Do podomačenih imen je prišlo zato, ker so kraji, ki jih nosijo, bili sprejeti v slovenski predstavni svet, in je bilo naravno, da so dobili domačo obliko, primerno dobi, ko so prišli v naš jezik. Ta imena so torej del naše kulturne in politične zgodovine in so nam kot vse kulturno izčrpilo dragocena sama na sebi; zato jih tudi ohranjam, tj. ne spodrivamo v vzporednicami, ki jih imajo v drugih jezikih. Enako in še bolj so nam pri srcu slovenska imena prvotno (ali še zdaj) slovenskih naselbin, kot so Gorica, Gradec, Celovec, Beljak, Trbiž. In kar žali nas (in bolji), ce kdo – dostikrat tudi v nevednosti – reče, da je bil v Villachu ali v Goriziji, namesto v Beljaku ali Gorici.

Upajmo, da je oblika Pula namesto Pulj le prevajalski spodrljaj. V Pulju je bila svojčas vojaška mornariška postojanka, v kateri je bilo tudi veliko Slovencev, zato je ta beseda podomačena. Tudi Ivan Cankar je pisal svoja pisma iz Pulja, ne iz Pule. Ostanimo torej pri tem imenu in pri vseh takih, kot smo jih omenjali zgoraj. Navsezadnje je tudi pri vseh drugih narodih tako!

Razsodišče vabi posameznike, društva, organizacije in vse druge, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošljajo na naslov:

Sekcija za slovenštino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenija, 61000 Ljubljana, Komenskega 7.

Dobri slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

Kritično in ustvarjalno

V radovljški občini se temeljito pripravljajo na III. kongres samoupravljalcev – Oceniti razmere v vseh okoljih – V Verigi že tematska razprava

Radovljica – V radovljški občini se intenzivno pripravljajo na III. kongres samoupravljalcev. Predsednik koordinacijskega odbora za pripravo je Bojan Trščevlji, ki takole ocenjuje priprave v občini in v leški Verigi:

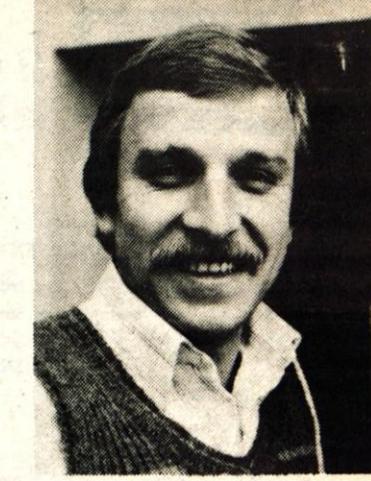
»Ko je predsedstvo SZDL ozroma koordinacijsko-kadrovska komisija imenovala koordinacijski odbor, so se priprave začele. Do zdaj smo se trikrat sestali, temveč pa sodelujemo s koordinacijskim odborom v regiji. Priprave so se začele s sporočilom, ki ga je pripravila naši občini Murka, trenutno pa potekajo tematske razprave po delovnih organizacijah z nosilci Verige, Murko in GLG.

III. kongres samoupravljalcev ni le kongres sindikata, temveč vseh organiziranih samoupravnih in političnih sil, zato se aktivno vključujejo vse družbenopolitične organizacije v občini. Informacije so na dveh občinskih posvetovanih dobili vsi, skupaj z INOK centrom pa smo ustavili skupino za informiranje.

V naši občini smo predlagali tri deleži: Albina Mraka iz Šukna, Milivo Kunstelj iz Murke in Marjan Bogovčič iz gostinstva. O

teh delegatih bodo obveščeni vsi v združenem delu, prav in teh dneh pa bomo spregovorili še o pripravah osnovnih organizacij sindikata na oceno gospodarjenja lani. Vse osnovne organizacije bodo obravnavale tudi kongresno resolucijo, ki pa bo izšla z enomeščno zamudo sredi maja. Obenem z resolucijo pa bodo v vseh okoljih pripravili oceno odločanja delavcev in njihovem vplivu pri samoupravnih odločitvah. Pojemnino je, da se vključijo vse družbenopolitične organizacije in samoupravni organi v združenem delu, ne le v materialni proizvodnji, niti v temeljito razpravljanju. Vsi morajo izdelati oceno in realno oceniti razmere – ocene pa naj ne bodo kritizerske ali preveč ohlapne, morajo biti kritično ustvarjalne. Še kako pomembno vlogo imajo tudi komunisti, osnovne organizacije ZK, ki bodo pripravile izhodišča za pripravo

V Verigi so bile vse osnovne organizacije sindikata obveščene in o pripravah so se pogovorili na letni programske konferenci. Veriga naj bi pripravila razpravo iz prvega tematskega področja, problematika pa zajema stanje in rešitev pri svobodni menavi dela

med TOZD in skupnimi službami. Posebna skupina pripravlja material, sama razprava pa poteka v dveh smereh. Pripravili smo že razpravo na nivoju strokovnih služb, na kateri so sodelovali delovne organizacije Gorenjske in naši vodje TOZD in delovne organizacije, občinski sindikat, družbeni pravobranilec. Podani so bili predlogi, ki bodo dopolnilo k materialu, ki ga bodo obravnavali na seji družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov Verige.

Pri vseh teh razpravah pa se je treba zavedati, da ne gre le za kongres, temveč za temeljito oceno dela v vseh okoljih, oceno, ki bo osnova za boljše delo in dosledno samoupravljanje v prihodnje.«

D. Sedej

Priprave na 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije

Vse več aktivnosti

Jesenice – V jeseniški občini vodi vse priprave na 3. kongres samoupravljalcev občinski sindikalni svet, v akciji pa so se vključile tudi druge družbenopolitične organizacije. V osnovnih organizacijah sindikata so evidentirali 16 kandidatov, izmed katerih bodo 4 izbrali za začetnike občine na kongresu. O kandidatih sta najprej razpravljala koordinacijski odbor za kadrovsko vprašanje pri Socialistični zvezi in odbor za pripravo kongresa, odločitev o udeležbi pa bodo sprejeli delegati zborna združenega dela občinske skupščine 23. aprila. Potrdilo o pomenu kongresa in uresničevanju zakona o združenem delu v

občini bosta 28. aprila obravnavala tudi druga dva zbora skupščine.

Zaradi obsežnosti teme Združeno delo v boju za socialistično samoupravljanje in družbenoekonomski razvoj so jo razdelili na posamezna tematska področja in določili nosilce razprav. V jeseniški občini sta to nalogo prevzela kolektiva hidroelektrarne iz Most in železarne z Jesenic. Prvi nosilec razprave je tako 13. aprila pripravil posvet o delovanju delegatskega sistema, drugi pa je dan pozneje obravnaval temo Spodbujanje inventivnega dela, ustvarjalnosti in iznajdljivstva ter oblikovanje ustreznih osnov in merit

Rina Klinar

Pot v razvoju osnovnega šolstva

Celodnevno osnovno šolo, ki je najboljša pot k napredku celotnega osnovnega šolstva pri nas, bo 1985. leta obiskovalo predvidoma 30 odstotkov gorenjskih otrok – Nujnost tesnejšega povezovanja z okoljem

V Sloveniji obiskuje celodnevno osnovno šolo letos 25.092 učencev oziroma 11,28 odstotka vseh šolobveznih otrok. Za našo pokrajino so podatki nekoliko ugodnejši; v celodnevni pouk je vključenih 3933 učencev ali 17,54 odstotka. Najdlje je jeseniška občina, ki ima v celodnevni šoli 1879 učencev ali 57,87 odstotka, najniže pa lestvici pa škofjeloška z niti poldrugim odstotkom šolarjev.

Hitreje uveljavljanje celodnevne osnovne šole v posameznih občinah Gorenjske ovirajo predvsem prostorske, kadrovske in denarne težave. Pa vendar je celodnevna šola po organizacijski in pedagoški plati že dokazala vrsto prednosti v primerjavi s poldnevno obliko dela! Kažejo se zlasti v usmerjanju učencev k samostojnemu učenju, učinkovitosti in kakovosti interesnih dejavnosti, v individualnem delu z učenci, načrtovanju vzgojnih dejavnosti in podobno.

Klub številnim prednostim, ki jih ponuja celodnevno šolanje, pa njevo delo spremljajo tudi nekatere slabosti. Celodnevna osnovna šola zahteva tesno povezanost z okoljem, ki mora sprejemati del obveznosti pri vzgoji mladine. Težave nastajajo, ker šole za vodenje interesnih dejavnosti nimajo dovolj primerno usposobljenih mentorjev, zunanjih sodelavcev pa se v vzgojno delo ne vključujejo preveč uspešno.

Če hočemo šolo podružljivati, mora preraсти iz tradicionalnih okvirov v družbeno središče in središče krajevne skupnosti. To pomeni odpiranje navzven, spejemanje pobud okolja, večji vpliv na spremembo življenja v šoli in zunaj nje, zahteva pa tudi večjo zavzetost staršev, občanov in družbenopolitičnih organizacij.

Leta 1985 bo na Gorenjskem v celodnevno osnovno šolo vključenih predvidoma 30 odstotkov vseh učen-

cev. V kranjski občini si prizadevajo, da bi čimprej prešla na novo obliko dela osnovna šola Stane Žagar na Planini, predvidena je razširitev ali gradnja podružnične šole na Kokrici in šole v okolju Olsevek-Visoko. Nova poslopja bodo prilagojena zahtevam celodnevne osnovne šole. V jeseniški občini sta to nalogo prevzela kolektiva hidroelektrarne iz Most in železarne z Jesenic. Prvi nosilec razprave je tako 13. aprila pripravil posvet o delovanju delegatskega sistema, drugi pa je dan pozneje obravnaval temo Spodbujanje inventivnega dela, ustvarjalnosti in iznajdljivstva ter oblikovanje ustreznih osnov in merit za delitev osebnih dohodkov v sestavljenih oziroma delovnih organizacijah.

Tematska razprava, v kateri so kot udeleženci sodelovali še delavci Gozdnega gospodarstva iz Kranja, Železarne Jesenice, Planike, HTP Bled, Alpetoura, Iskre in Visoke šole za organizacije dela, je bila v sredo v Tržiču.

Uvodno besedo so imeli nosilci razprave, ki so menili, da so načela zakona o združenem delu, ki govorijo o pridobivanju in razporejanju skupnega prihodka in dohodka ter oblikovanju merit za delitev osebnih dohodkov v sestavljenih oziroma delovnih organizacijah.

Iz izkušenj, predvsem pa problemov, s katerimi se gorenjske delovne organizacije spopadajo na tem zahtevnem področju uresničevanja zakona o združenem delu, bo posebna delovna skupina strnila zaključke. Ti bodo vsekakor dobra usmeritev za delo tretjega kongresa samoupravljalcev.

Po tematski razpravi so se sestali še člani volilnega telesa za volitve delegata na tretjem kongresu. Tržičke samoupravljalce bo na njem zastopala Lidija Fornazaric iz Bombazine predilnicne in thalnice.

H. J.

Tržička industrija obutve in konfekcije Tržič

Proizvaja

- sestavne dele obutve (notranjike) in
- modno usnjeno konfekcijo ter
- prodaja vse vrste osebnih in drugih zaščitnih sredstev pri delu
- prodaja sredstev za civilno zaščito

Vsem delovnim ljudem in poslovnim sodelavcem
čestita k prazniku dela – 1. maju

čestita vsem delovnim ljudem
in poslovnim prijateljem
za dan OF in praznik dela 1. maj.

Komunalno, obrtno in gradbeno podjetje Kranj n. sol. o.

- TOZD Komunala, Kranj – b. o.
  - TOZD Obrt, Kranj – b. o.
  - TOZD Opekarne, Kranj – b. o.
- in Samoupravna delovna skupnost skupne službe Kranj

Delovni kolektiv čestita gorenjskim občanom in
poslovnim prijateljem za praznik dela – 1. maj

CENTRAL

Gostinska in trgovska delovna organizacija
n. sol. o. Kranj

- TOZD GOSTINSTVO, n. sub. o.
- TOZD VINO, n. sub. o.
- TOZD DELIKATESA, n. sub. o.
- TOZD PLANINKA Kamnik, n. sub. o.
- TOZD GOSTINSTVO ZELENICA Tržič, n. sub. o.

Vsem delovnim ljudem čestitamo za praznik
dela – 1. maj, štiridesetletnico dneva OF in
štiridesetletnico vstaje

Priporočamo se s hotelskimi, gostinskimi in trgovskimi
uslugami!

TOKOS TRŽIČ p. o.

tržiška tovarna kos in srpov - tržič

Proizvaja: kose, srpe, mačete, grablje, plesarske lopatice, zidarske ometače, gladiilne ometače, japan lopatice v garniturah, dleta, rezila za oblike, avtokamp lopate, gumarske nože, mreže za okna in vrata, kompletne kose za kosilnice, kosilne nože, podložne ploščice, reporezne nože, zeljarske nože, zobe za brane, zobe za grablje, nože za kombajne, okopače za kultivatorje, kline za slamoreznice.

OBIŠČITE NAŠO PRODAJALNO V TRŽIČU (v poslovni stavbi), KJER LAHKO DOBITE NAVEDENE IZDELKE.

Odprta je v ponedeljek, torek in četrtek od 7. do 13. ure, v sredo in petek pa od 7. do 12. ure in od 14. do 16. ure.

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem in kupcem čestitamo za praznik dela – 1. maj

SGP GRADBINEC
n.solo.KRANJ nazorjeval

Kolektiv splošnega gradbenega podjetja
Gradbinc Kranj čestita občanom in po-
slavnim prijateljem za praznik dela

**Delavska univerza
Tomo Brejc
v Kranju**

Zavod za vzgojo in izobraževanje
odraslih

čestita slušateljem, sodelavcem in delo-
nim ljudem za praznik dela – 1. maj

KOVINSKO
PODJETJE
K R A N J

čestita vsem občanom
in poslovnim prijateljem
za praznik dela – 1. maj

Kovinski elementi za gradbeništvo, vrata na ročni in
motorni pogon • kovinske konstrukcije • splošno
ključavnictvo • tehnoška, transportna, skle-
diščna, galvanska oprema in naprave • kleparstvo
itd.

Kolektiv

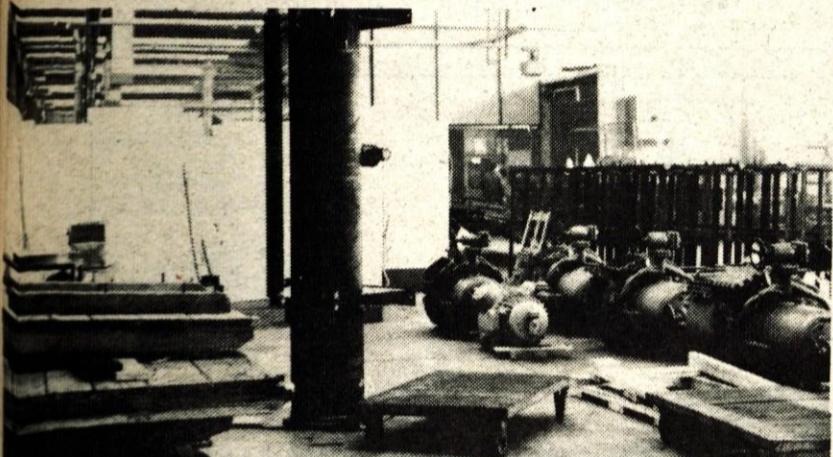
čestita ob 1. maju vsem poslovnim
prijateljem in uporabnikom cest
ter jim želi veliko delovnih uspehov

S ploščami in pohištvo na tuje

Največji izvoznik v delovni organizaciji LIP Bled je temeljna organizacija Tomaž Godec, ki je dosegla lani za 83 odstotkov celotnega izvoza — Kalorije iz odpadkov — Utemeljena skrb, da bo vedno težje z uvozom moderne tehnologije in s tem se bo zmanjšala možnost večjega izvoza

Bled — Delovna organizacija LIP Bled je nekaj let sodi med najbolj uspešne — lani najuspešnejša — delovne organizacije v radovljiski občini. V LIP ocenjujejo, da so dobr

lanski rezultati posledica večje proizvodnje koničnih izdelkov, večje produktivnosti dela, manjšega zaposlovanja, majhne rasti osebnih dohodkov in posebej še manjše rasti

V Zavodu za hladilno tehniko pri LTH so že pred leti razvili in izpolnili toplotno črpalko. Vse do sedanjega, čeprav sorazmerno majhne serije, so bile takoj razprodane. Sedaj sestavljajo doslej največjo industrijsko toplotno črpalko v LTH. Njena gredna moč bo presegala 300 kW. Že sam podatek, da je grednik vode dolg štiri metre in ima premer 550 mm, kaže njeno velikost. Naprava bo montirana v novi sisarni v Kranju.

Lakaj dvojne zmogljivosti

Jesenice — Delavci temeljne organizacije združenega dela stranske železarne so semalo presenečeni, ko so si tista in televizije zvedeli, tovarna Gorenje — Varograd v Plutinah v Črni gori tovarno elektrod za varjenje z letno zmogljivostjo 5.000

Prvi pogled je gradnja zelo imiva, saj je to naložba v razvitem področju in tako investitorji tudi utemeljujejo. Te naložbe pogledamo iz domsko razvojnega vidika, tem brez težav lahko ugotovimo, da gre za nenačrtno izvajanje zmogljivosti za izdelek za varjenje in da ni nikoli niti z razvojnim programom Jugoslavije.

Varstvo je najprej hotel tako verno graditi v Lendavi, vendar gradnja ni bila odobrena prej omenjenih razlogov, ki vse veljajo tudi za tovarno v Plutinah. Podatki namreč kažejo, da so zmogljivosti tovarna za elektrod v Jugoslaviji sedaj tako velike, da po polovici danih elektrod izvajajo običajni konkurenčni in to v tem na klirinško področje. Letos je začela obratovati tovarna elektrod za varjenje v Mostaru, kot tovarna za visine elektrode, ki naj bi se le uvaže. Toda tudi ta uveljavitev ni točna, ker imajo danji izdelovalci elektrod v

Jugoslaviji v svojih proizvodnih programih že takšne vrste elektrod in je torej že pri tej tovarni šlo za podvojene zmogljivosti.

Delavci v jeseniški železarni navajajo, da je naložba v izgradnjo tovarne elektrod neupravičena, čeprav podpirajo naložbo v manj razvito Crno goro, vendar v dejavnosti, ki jih nimamo dovolj. Že sedanje zmogljivosti namreč pokrivajo vse potrebe jugoslovanskega trga. Izreden razvoj so namreč dosegli že do sedanjih izdelovalci, med katerimi jeseniška temeljna organizacija Elektrode predstavlja polovico jugoslovanskih zmogljivosti in to z dolgoletno tradicijo in tudi sodelovanjem z znanimi tujimi proizvajalci.

Razen tega se že sedanjii izdelovalci ubadajo s pomanjkanjem žice in ostalih surovin in nove zmogljivosti bodo le še bolj obremenile devizno bilanco države. V Plutinah tudi pravijo, da bodo pri izdelavi 5.000 ton elektrod zaposlovali 100 ljudi, kar je pomiril jaseniške železarne enkrat preveč in tako nastaja vprašanje cene. Nova tovarna pa bo potrebovala devize tudi za nakup opreme v tujini.

Vsekakor so naložbe najbolj učinkovita pomoč manj razvitim področjem, vendar v jeseniški železarni menijo, da se je treba dobro odločiti, katere proizvodne programe naj tja preselimo.

-jo

stroškov. Poslovni rezultat je bil tako precej boljši kot leto prej, vendar če primerjajo rezultate s 40 odstotno inflacijsko stopnjo, potem so dosegli le malo boljši rezultat. LIP je dosegel tako dobre rezultate tudi zaradi naporov delavcev v minulih letih, zaradi ustreznih proizvodnih programov in ustrezne delitve dela v delovni organizaciji. Celotni prihodek je porasel za 47 odstotkov ali za 13 odstotkov nad planom, porabljeni sredstva pa so za 5 odstotkov naraščala, kar pomeni, da so cene njihovih izdelkov naraščale počasneje kot nabavne cene repromateriala.

Dohodek je bil večji za 39 odstotkov ali za 15 odstotkov nad planom, sredstva za akumulacijo pa so povečali za 97 odstotkov ali za 55 odstotkov več kot so načrtovali. Osebni dohodki so porasli za 26 odstotkov v primerjavi z letom prej in povprečni znašajo 9.341 dinarjev.

Izvozili so za 7 milijonov in pol ameriških dolarjev, kar je le nekaj več kot leto prej ali manj kot so planirali. Največji izvoznik je temeljna organizacija Tomaž Godec, ki je dosegla za 83 odstotkov celotnega izvoza — izvaja opažne plošče in pohištvo, največ v Švico, Italijo, Zahodno Nemčijo in ZDA in na Svedsko. Uvažali so v okviru plana in predstavlja manj kot tretjino izvoza.

V LIP pravijo, da rezultati prav gotovo ne bi bili tako spodbudni, če ne bi delavci Gozdnega gospodarstva vso minilo zimo v težkih pogojih trdno delali in jih oskrbovali s surovino. Prav njim se imajo zahvaliti, da proizvodnja ni zastala — kot je zastala v številnih drugih slovenskih lesnih delovnih organizacijah.

Letos pričakujejo težke pogoje gospodarjenja in veliko težje bodo izvajali ter tudi uvažali. Vendar si bodo prizadevali, da bi dosegli planirano proizvodnjo in izvoz, saj jim pomeni nadaljnjo uspešno rast, posodobitev industrije. Bojijo se cevnih nesporazmerij domačega tržišča in izvoza in visokega skoka cen repromateriala. Samo v letošnjih prvih mesecih so nekatere cene repromateriala porasle za več kot lani vse leto. Rasti cen so torej nad vsemi pričakovanji in že kažejo, da so upoštevali prenizek cenovni skok surovin.

Naložbena dejavnost je bila lani umirjena, ker so se pripravljali na nove programe. Začelo se je delo v mehaniziranem skladišču na Rečici, v končni fazi pa je izgradnja nove kotlovnice v Bohinjski Bistrici, kjer bodo zamenjali uporabo kuričnega olja z lubjem, s katerim so prej onesnaževali okolico. Tako bodo pridobili nove kalorije iz odpadkov. Pripravljajo pa se tudi na rekonstrukcijo vhodnih in garažnih vrat v Mojstrani.

Tudi pri LIP že čutijo, da je možnost nabave moderne tehnologije vse manjša in da obstaja nevarnost, da bodo zaostali v tehnologiji in tako postali na zunanjem tržišču nekonkurenčni. Prav tako pa jih skrbi, da domače surovine v prihodnjih letih ne bo veliko, zato se že pripravljajo na delno preusmeritev proizvodnje.

D. Sedej

Radovljica — V Cankarjevem naselju v Radovljici gradi Gradbeno podjetje Gorenje iz Radovljice nove stanovanjske bloke in do zdaj so se stanovalci že uselili v dva nova stanovanjska bloka. Ker gradnja ostalih blokov intenzivno poteka, okolica še ni urejena. — Foto: D. Sedej

Za Vezenine le kvalitetno blago

Bled — Po zaključenem računu so lani v blejskih Vezeninah dosegli za 33 odstotkov večji celotni prihodek ali 8 odstotkov nad planom; dohodek se je povečal za 55 odstotkov ali 15 odstotkov nad planom; čisti dohodek pa za 57 odstotkov ali 11 odstotkov nad planom.

V poslovni sklad so tako namenili kar za 360 odstotkov več sredstev, v rezervni sklad 57 odstotkov, za stanovanjsko gradnjo pa nemenili za 39 odstotkov več sredstev kot leto prej. Primerjava dohodka in porabljenih sredstev kaže, da pride na dinar porabljenih sredstev 0,65 dinarjev dohodka, kar je za 27 odstotkov več kot leto prej, prav tako je bila znatno boljša rentabilnost in produktivnost. Povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega je znašal 7.300 dinarjev, medtem ko je bil leto prej okoli 5.000 dinarjev.

Leta 1980 so izvozili za skoraj 2 milijona dolarjev, lani pa kar za 39 odstotkov več. Večinoma izvajajo v Zvezno republiko Nemčijo, Švico, Svedsko, Dansko in v Sovjetsko zvezo. Izvoz predstavlja 11 odstotkov v celotnem prihodku.

V Vezeninah menijo, da bi bila za trajen izvoz potrebna večja stimulacija, ki bi dala večji ekonomski donos kot na domačem tržišču. Tekstilno industrijo, ki pošilja na tržišče končne proizvode tare neredita prekrba z repromaterialom, kar je največja ovira k uspešnejšemu poslovanju. Medtem ko imajo metražerji neprimerno lažji položaj, saj ne zadnje lahko blago potiskajo in skrijejo večino napak, a kljub temu prodajajo za prvo kvaliteto, je za izdelke Vezenin potrebno izključno le gladko in kvalitetno blago. Skrbi jih,

ker nimajo dovolj deviznih sredstev za nabavo nujne opreme, to pa pomeni zaostajanje v tehnologiji, zaostajanje, ki se lahko v naslednjih letih še lako maščuje.

Za letos so si zagotovili repromaterial na osnovi podpisanih samo-upravnih sporazumov z dobavitelji. Ne bo šlo brez težav, vendar devizna sredstva nujno potrebujejo. Nameščajo se tudi vključiti v avtomatsko obdelavo podatkov in s tem modernizirati reproducijski proces.

V prihodnjem srednjeročnem obdobju so se odločili, da bodo investirali za okoli 70 milijonov dinarjev. Denar bodo namenili za gradnjo novega obrata Vezenin in za posodobitev konfekcijskih obratov. Zmogljivosti ne nameravajo bistveno povečati, domenili so se, da bodo izključno le modernizirali in posodobili sestanjanje proizvodnje. Le pri večjih izdelkih gre za delno povečanje zmogljivosti, s tem pa se zaposlenost ne bo povečala. Delavce, ki so zdaj zaposleni v Vezeninah, bodo usposobljeni za delo v novih, modernejših obratih.

V Vezeninah so torej po letih prejšnjih težav lansko leto zelo dobro zaključili, povečali izvoz, s katerim pokrivajo uvoz, kljub težavam, ki jih imajo z repromaterialom kot vse druge delovne organizacije. Vendar pa uspehi niso nastali čez noč in sami od sebe: delavci Vezenin so se zavestno odrekli višjim osebnim dohodom, poskrbeli za kvalitetni proizvodni program in kljub veliki konkurenčni v svoji tekstilni panogi prodriči na zunanje v domačem tržišču. Ponovno so dokazali, da je doma in v svetu visoko cenjena in upoštevana le kvaliteta izdelkov.

D. Sedej

Razvojna prelomnica

Predvsem nizke cene na domačem trgu so lani delavcem tržiškega Tokosa krepko znižale že tako skromen dohodek — Za letos predvidevajo hitrejšo rast na vseh področjih

Tržič — V Tovarni kos in srpov lani niso imeli posebnih težav z osnovnimi materiali, ki so bile sicer bolj ali manj prisotne v vsej tržiški predelovalni industriji. Spopadali pa so se z drugačnimi. Stevilo delavcev, na primer, se je zmanjšalo skoraj za petdeset, in to ne le v proizvodnji, ampak tudi na odgovornih strokovnih mestih. Slaba kadrovskva struktura je sploh že dolgo njihova šibka točka, ki ji v prihodnje nameravajo posvetiti več pozornosti.

Kljub temu so delavci proizvodnjo obdržali na predianski ravni oziroma jo celo presegli. Odločili so se namreč za izbor izdelkov, ki pričajo več dohodka, vpeljali so boljšo organizacijo dela, izboljšali izrabu delovnega časa ter zmanjšali izmet. Lepi uspehi so dosegli tudi na področju lastnega tehnološkega razvoja. Tako so produktivnost na zaposlenega glede na obseg proizvodnje povečali skoraj za 14 odstotkov.

Ceprav iz Tovarne kos in srpov prihajajo tudi izdelki, za katere so edini proizvajalci v državi, so imeli lani velike težave z oblikovanjem cen, ki niso pokrile rastočih stroškov. Sele konec oktobra so dosegli 18-odstotno povečanje, kar se jim bo v glavnem odrazilo šele v letošnjem dohodku. Nerazumljivo je, da so na zunanjem trgu dosegli neprimerno ugodnejše cene kot na domačem, in to kljub ostri konkurenčni in dokaj zastareli tehnologiji.

Nizke cene so močno vplivale na lanski poslovni rezultat. Ustvarili so dobre 93 milijonov dinarjev celotnega prihodka, medtem ko je dohodek na delavca dosegel le 205.344 dinarjev. Tudi delež za akumulacijo, ki je v dohodku znašal 11 odstotkov, je v primerjavi s prejšnjim letom padel. Morali so namreč povečati zelo skromne osebne dohodek, če so hoteli ustvariti zadovoljstvo med delavci in večji delovni zanos.

Izvozili so za 529.778 dolarjev izdelkov, od tega 75 odstotkov na zahodni trg, kar je za skoraj 48 odstotkov več kot leta 1979. Rezultat je bil lahko še ugodnejši, če bi zmogli narediti več in če jih konec leta ne bi pustil na cedilu predviden izvoz v Italijo.

Tržno oblikovanje cen zdaj daje tržiškim kosarjem nove možnosti za doseganje višjega dohodka. Letos načrtujejo, da bodo celotni prihodek povečali za 46 odstotkov, da bo dohodek na zaposlenega prestolil mejo 320.000 dinarjev, da bodo namenili več za osebne dohodek in tudi za akumulacijo. To bodo še krepko potrebovali za gradnjo novih prostorov na industrijski coni in nakup sodebnjejše opreme, kar načrtujejo že v tem srednjeročnem obdobju, saj na sedanjih omejenih površinah nimajo možnosti za razvoj in širjenje zanimivih proizvodnih programov.

H. Jelovčan

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRAJ

Osnovnošolci pred poklicem (2)

Na skladno rast duševne in telesne rasti mladega človeka vpliva naključno in sistematsko mnogo dejavnikov — družina, vrtec, šola, grupa, širša družba s svojim vplivanjem; med drugim tudi proces poklicnega usmerjanja, ki je kontinuirana, sistematična in načrtno organizirana dejavnost nudenja pomoči pri pripravljanju za izbiro poklica, pri svetovanju pred konkretno kandidatovo odločitvijo za poklic, pri pripravljanju uspeha in prilaganju kandidata v sestavovanem poklicu, kakor tudi morebitnih sprememb v poklicu. Poklicno usmerjanje se odvija na osnovi poznavanja kandidata, poznavanja različnih poklic v poznavanja kadrovskih potreb družbene skupnosti, da bi se glede na to vsak posameznik napotil na tisto področje dela, na katerem ima največ možnosti za uspeh. To se skuša uredničiti z zavzemanjem in koordiniranjem vseh strokovnih, proizvodnih, vzgojnih, kulturnih, družbenopolitičnih in drugih dejavnikov, ki pri tem lahko pomagajo. (F. Jakelj)

Med ostalimi sredstvi spoznavanja mladega človeka uporabljamo v procesu poklicnega usmerjanja že

vrsto let teste duševnih sposobnosti, s katerimi skušamo spoznati del mladostnikove osebnosti, njegove duševne zmožnosti, s katerimi bo ob svojih ostalih osebnostnih pogojih predvidoma zmogel poklicno izobraževanje in zahteve bodočega poklica.

V letu 1974/75 smo kot že od šolskega leta 1968/69 dalje vse škofjeloške osmošolce testirali s testi DAT in to s testom presojanja abstraktnih odnosov. Testi naj bi bili primerni za uporabo in obenem napoved uspeha pri delu ali pri izobraževanju za poklic. Podtest presojanja abstraktnih odnosov meri učenčeve sposobnosti nebesednega presojanja. Test dopoljuje vidike splošne inteligentnosti. Vsebuje sposobnost zapažanja odnosov v abstraktnih likovnih vzorcih ter posploševanje in spoznavanje principov nebesednih vtisov. Podtest presojanja besednih odnosov učenčeve sposobnosti razumevanja pojmov izraženih z besedami. Na rezultat vpliva izobrazbeni nivo, širina besednega zaklada in kulturno okolje učenca. Podtest presojanja prostorninskih odnosov zahteva predstavljanje predmetov v trodimenzionalnem prostoru. Meri sposobnost ravnjanja z določenim materialom v zvezi s predstavljanjem. Ta sposobnost je potrebna pri tehničnem risanju, modernem risanju, konstrukcijskem načrtovanju, arhitektonskih načrtih ...

Naša študija je temeljila na procesu poklicnega usmerjanja 8. razreda osnovne šole. Zanimalo so nas testni dosežki učencev na vseh osnovnih šolah v Škofji Loki, zanimalo nas je, kakšne so razlike med posameznimi testi med šolami, kakšna je razpršenost rezultatov in kakšna je zveza med šolskim uspehom in rezultati na testih. Kot smo že v prvem nadaljevanju povedali, je v škofjeloški občini vsaka osnovna

**SALON
Deteljica**

OPREMLJATE NOVE STANOVANSKE PROSTORE, POČITNIŠKO HIŠICO, NAMERAVATE ZAMENJATI STARO POHIŠTVO Z NOVIM?

V SALONU POHIŠTVA trgovskem centru Deteljica v Bistrici pri Tržiču vam nudimo

lasten program, celoten program ALPLESA, del programa LIP Bled:

- dnevne sobe ● spalnice ● jedilnice ● pravokotne in raztegljive mize ● opremo za vikende
- mladinske sobe ● vrtne garniture ● oblazinjeno pohištvo ● stenske obloge ● talne obloge
- zavese ● svetila

Za nekatere sedežne elemente nudimo ugoden tovarniški popust.

Ob prazniku dela 1. maja čestitamo vsem delovnim ljudem, kupcem in poslovним prijateljem

KLADIVAR

TOVARNA ELEMENTOV ZA AVTOMATIZACIJO

64226 ŽIRI YUGOSLAVIA

p. o.

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM ZA PRAZNIK DELA 1. MAJ IN ŠTIRIDESETLETNICO OF

TOVARNA USNJA KAMNIK

Delovnim ljudem in poslovnim prijateljem čestitamo za dan OF in praznik dela

in vas vabimo v naši trgovini v

Kamniku na Bledu

kjer vam po ugodnih cenah nudimo modno usnjeno konfekcijo. Trgovini sta dobro založeni tudi z modnimi torbicami in pasovi ter drugo usnjeno galerterijo

Združena lesna industrija Tržič

lesnina

TOZD TAPETNIŠTVO RADOVLJICA

Izdelujemo in montiramo po naročilu:

zavese in karnise silent gliss, platnene samonavajjalce, oblazinjeno pohištvo in vsa tapetniško dekorativna dela

Pologamo:

vse vrste plastičnih iglanih podov in itisona
Vsak torek odprt od 6. do 16. ure.

Vsem delovnim ljudem čestita za praznik dela in štiridesetletnico OF

TRIGLAV KONFEKCIJA
Kranj

Vsem delovnim ljudem čestitamo za 1. maj — praznik dela in dan OF

NEOPJANTA

Industrija mesa, mesnih prerađevina in konzerve Novi Sad, predstavništvo in skladišče Kranj

čestita občanom Kranju, Jesenic, Radovljice in Tržiču na praznik dela — 1. maj.

v skladišču v Kranju, C. Staneta Žagarja 51,
telefon 064-25-268 in 064-25-267

Nudi: sveže meso, trajne in poltrajne klobasicarske proizvode, suhomesnate proizvode in konzerve.

Posebno se priporočamo za trajne izdelke visoke kvalitete.

KARTONAŽNA TOVARNA LJUBLJANA
TOZD JELPLAST, KAMNA GORICA n. sub.

Vsem delovnim ljudem in poslovnim partnerjem čestitamo za praznik dela in 40 letnico OF

KEMIČNA ČISTILNICA IN PRALNICA

JESENICE

S SVOJIMI POSLOVALNICAMI:

v Kranju, Tržiču, Radovljici, Žirovnici, Kranjski gori in na Jesenicah

Vsem cenjenim strankam, poslovnim prijateljem in delovnim ljudem čestitamo za dan OF in praznik dela

**ZAHVALUJUJEMO SE ZA DOSEĐANJE
ZAUPANJE IN SE PРИПОРОЧАМО!**

260-letnica škofjeloškega pasijona

Škofja Loka – 11. aprila letos je minilo 260 let, odkar je bil prvič uprizorjen znameniti škofjeloški pasijon, prvo ohranjeno slovensko gledališko besedilo. Ob tej priložnosti so v sredo, 15. aprila, v škofjeloški knjižnici Ivan Tavčar po zamisli Janka Kreka pripravili literarni večer, ki se ga je udeležil tudi Filip Kalan-Kumbatovič, avtor dela »gledališko izročilo«, v katerem je opisal škofjeloški pasijon in njegove uprizoritve. Gost literarnega večera, ki je povsem napolnil knjižnično dvorano, je bil tudi Tone Pavček, žal se je moral opravičiti ter Golob, ki pa je za razgovor z Filipom Kalanom – vodil ga je Marko Crtalič – pripravila več animativnih vprašanj.

Po udovini predstavljivti škofjeloškega pasijona, ki jo je Marko Crtalič povzel po Kalanovi knjigi, so tudi Loškega odra v recitalu predstavili nekaj odlomkov iz pasijona, premijali so ga diapozitivi in glasba.

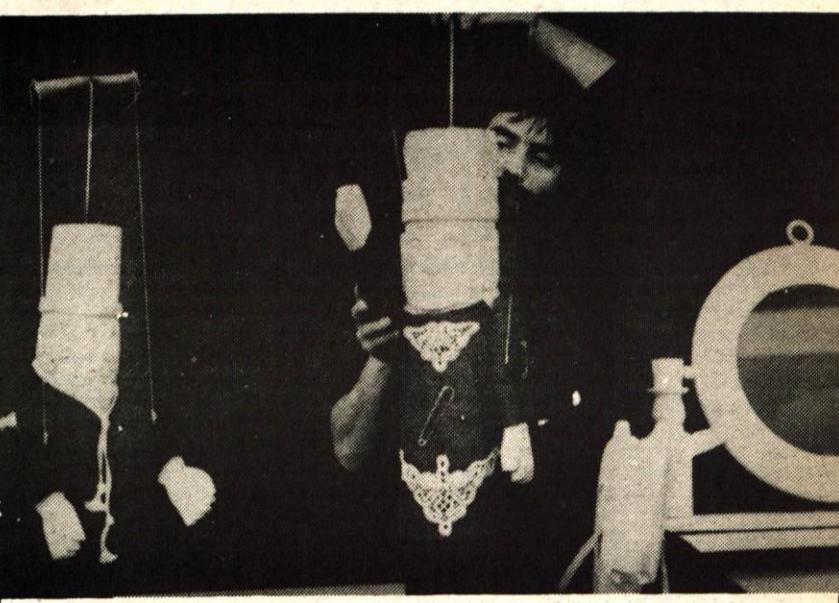
Originalno besedilo narečno ni enotno in igralci so izbrali odlomke v loški govorici.

Škofjeloški pasijon ali besedilo spokorne procesije velikega petka izvira iz leta 1721, torej časa mnogih verskih manifestacij. Nenavaden izjema v gledališki zgodovini srednje Evrope pa je, da se je najobsežnejša manifestacija teh sprevodov ohranila v celoti z besedilom in podrobnnimi navodili v rokopisu iz Škofje Loke (leta 1793) so ob tisočletnici škofjeloškega mesta izdali faksimilirano izdajo škofjeloškega pasijona s spremno besedo dr. Frančeta Koblarja. Izjemen je tudi zavoj troježnega besedila: naslovi prizorov in imena igralcev so zapisana v latinskem, navodila v nemškem, besedila igralcev – tega je okrog tisoč verzov – pa v slovenskem jeziku. Škofjeloški pasijon je bila mogočna manifestacija baročne domiselnosti, uprizorjena v slovenskem jeziku. Šlo je za simulta-

no prizorišče, saj so posamezne prizore igrali peš ali na pomicnih odrih, ki so jih nosili ali vozili s konjsko vprego; torej za pomicno gledališče. V sprevodu je sodelovalo čez 300 igralcev, poleg so bili vsi loški cehi, sodelovalo je 20 vasi, vsaka je pripravila en prizor. Kot gledališko dejanje je bilo to precejšnje dejanje, je dejal Filip Kalan, saj je vsaka vas posebej vadila prizor, ki so se v sprevodu zili. Na vprašanje, kaj ga je navedlo, da je napisal knjigo o škofjeloškem pasijonu, je Filip Kalan dejal, da ga je presenetila gledališka izvirnost, pa tudi to, da so skoraj vsi misili, da je to le neka posebna kopija ljubljanske procesije, ki pa je bila bolj »turistična« zanimivost. Če pogledamo sinopso je toliko bistvenih razlik, da lahko Romualdu (škofjeloški pasijon je napisal kapucin oče Romuald – Lovrenc Marušič) priznamo izvirnost, predvsem v uprizoritvenem domislu. Res, nekaj je prizorov, ki jih poznamo tudi druge gledališke manifestacije, tudi figure so znane, vendar imajo često drugačen pomen.

Mik je predvsem v vmesnih prizorih, ki razlagajo »zakaj je duša grešna«. Če bi to postavili na oder, tega učinka ne bi bilo, je dejal Filip Kalan ob vprašanju, če bi bilo moč škofjeloški pasijon danes postaviti na oder. Dalo bi se ga uprizoriti, je dejal, to niti ne bi bila tako verska igra, toda sprašujem se, kdo bi prevzel takšno opravilo, to je vendar 300 igralcev in vse kar sodi poleg. Tu so liki kot cesar, papež, vojščaki. Kostumi bi bili zelo dragi. Vse življenje pa me je mikalo, da bi koga nagovoril, da bi posnel film, saj bi bil nedvomno cenejši kot postavitev na oder. Dalo bi se ga vstaviti med Visoško kroniko, ki kot vemo, je razpadla na dva dela. Zelo ljudski, zelo slikovit teater bi bil to.

M. Volčjak

Cveto Sever gostuje po Bosni in Hercegovini – Kranjski lutkar Cveto Sever bo v dneh od 1. maja do lutkovno igrico »Česarjeva nova oblačila« gostoval po Bosni in Hercegovini. Česarjeva oblačila so bila prva Severjeva samostojna predstavitev in doslej je imel z njimi že 137 predstav. V času Severjeve odsotnosti bo spored v lutkovnem gledališču GLG v gradu Kiseštajn nemoteno tekel, za kar bodo skrbeli prijatelji lutkovnega gledališča. Cveto Sever je namreč v začetku letosnjega leta usposobil prostor za lutkovne predstave v gradu in doslej organiziral vrsto gostovanj lutkovnih gledališč. Kranjska mladež njegovo delo navdušeno sprejema in lutkovne igrice, ki so na sporednu vsak četrtek, so dobro obiskane. Se vedno pa je nerešeno finančno vprašanje te dejavnosti, kljub nedavni burni seji skupščine kranjske kulturne skupnosti, ko so delegati zahtevali, da se problem razreši. Cveto Sever iz izmenjavo gostovanj sam denarno pokriva predstave. Na drugi strani pa odklanja vključevanje v Prešernovo gledališče ali v Gledališki center. Problem torej, ki mu ni videti konca. M. V.

Letnice prve uprizoritve znamenitega škofjeloškega pasijona so se spomnili škofjeloški knjižnici in po zamisli Janka Kreka priredili literarni večer, ki je udeležila tudi Filip Kalan-Kumbatovič in Tone Pavček.

Tretja razstava likovnih skupin Gorenjske

Po prvi razstavi likovnih skupin Gorenjske v kranjski Iskri in drugi v organizaciji ZKO Radovljica, je tretjo skupno razstavo organizirala ZKO Škofja Loka v sodelovanju z Loškim muzejem. V galeriji na loškem gradu se predstavljajo likovni amaterji iz sedmih likovnih skupin, delujočih na Gorenjskem: iz Domžal člani likovne skupine Peter Loboda, z Jesenic člani DOLIKA, dve skupini sta iz ISKRE – iz Kranja in iz Železnika, iz Radovljice skupina LIKOR in likovna skupina iz Tržiča. Enainpetdeset razstavljalcev je razstavilo 54 slik, dve plastiki in en relief v bakru. Brez dvoma zelo obsežna razstava prikazuje skoraj celovito likovno dogajanje na področju ljubljanskega mesta na Gorenjskem. Predvsem, in to moramo poudariti, organiziranega amaterizma v likovnih skupinah, ki imajo svoje mentorje akademiske slikarje ali pa se nekatere že opirajo na tečeje v organizaciji Zveze kulturnih organizacij Slovenije in Akademije za likovno umetnost v Ljubljani.

Ob razstavi je treba še posebej poudariti, da je bila in je rezultat dela žirije, ki je izbirala slike pri posameznih likovnih skupinah, kar je opazno tudi pri kvalitetnem nivoju, nihajočem od skupine do skupine. Zato tudi celotna razstava nima enotnega kvalitetnega kriterija, ki bi ga bilo mogoče dosegiti samo tako, da bi vsa predložena dela za razstavo izbirali v sami galeriji in to ne ozirajo se na število članov v posamezni likovni skupini. Le na tak način izbrana dela bi bila razstavi res kvaliteten presek likovnega dogajanja na Gorenjskem.

Vsakolesno razstavljanje zgolj zaradi prirejanja pregledne razstave, ki naj bi pokazala, kaj se je v preteklem letu novega nabralo pri posameznih skupinah, je preporno, saj smo opazili, da nekateri likovni amaterji pošiljajo na razstave skoraj vedno ena in ista dela; res pa je tudi, da so drugi izredno plodoviti. Razmisliš bo torej treba za prhodnjič: ali bi ne bilo bolje organizirati takšno razstavo na dve ali tri leta, ali bi morda ne bilo smotrneje razpisati določeno temo, se omejiti na primer na krajino, drugič zopet na tihozitja in ali se ne bi omejili na slikarsko tehniko, na primer oljno slikarstvo, skvaril in podobno.

Andrej Pavlovec

Prijave za »Glas mladih«

ŠKOFJA LOKA – Koordinacijski svet ZSMS Gorenjska predstilica Škofja Loka bo v počastitev dneva mladosti tudi letos priredil zavodno glasbeno prireditve Glas mladih, ki bo 18. maja v kinodvorani Sora v Škofji Loki. Vsi mladi pevci, ki se želijo predstaviti širši javnosti, se lahko do vključno 24. aprila prijavijo na naslov: Koordinacijski svet ZSMS Gorenjska predstilica Škofja Loka ali po telefonu številka: 60-631, interna 402 ali 326. Avdicija bo 28. aprila ob 17. uri v prostorih Glasbenne šole v Škofji Loki. Pevci naj na avdicijo prinesejo ploščo, kaseto ali note pesmi, ki jih bodo zapeli na predviti.

Gimnazijski likovni krožek

Na kranjski gimnaziji se je že dalj časa čutila potreba po ustavnovitvi likovnega krožka. To leto se je tako zbrala skupina dijakov pod vodstvom tov. Marjana Kukca, ki honorarno dela na Pedagoški gimnaziji v Kranju, sicer pa poučuje likovni pouk na Osnovni šoli »Helena Puhan«. Enkrat na teden se zbirajo v likovni delavnici te šole, ker na gimnaziji pač ni ustreznih pogojev.

Ovisno o krožku je povsem svobodno. V njem se udejstvujejo tisti, ki jih veseli likovno ustvarjanje in ki drugače nimajo priložnosti, da bi se spoznavali s tehnikami, kot sta na primer jedkanica in sitotisk. Namen tega krožka ni poučevanje. Dijaki se za tehniko in motive odločajo povsem sami, tov. Kukec pa s svojim znanjem pomaga in usmerja njihovo delo.

Vzdušje v krožku je zares prijetno. Nikjer ni začutiti tiste prisile, ki marsikoga odvrne od dela. Ta gnete v rokah gline, oni praska po kovini, beseda pa še tu in tam neneha na slavnne slikarje in njihove umetnine.

Rezultati takega dela so se prav kmalu pokazali. Prav te dni namreč razstavljajo svoja dela v Galeriji 13 v kranjski gimnaziji. Otvoritev razstave je bila že v začetku aprila in so jo organizirali v sklopu kulturnega dne. Na panojih so obešene jedkanice in sitotiski, ki nam prikazujejo najrazličnejše motive in se od avtorja do avtorja močno razlikujejo.

Razstava nam je ponovno potrdila, da na gimnaziji ne manjka dijakov, ki z nekaj nadarjenosti, predvsem pa z veliko veselja, lahko ustvarijo likovno dobro oblikovanata dela.

Polona Sosič

Srečanje glasbenih šol Gorenjske – V osnovni šoli heroja Bračiča Bistrici pri Tržiču je bilo v petek popoldne tradicionalno srečanje glasbenih šol Gorenjske, pester prikaz ečneg napredka oziroma izvajalskih dosežkov mladih glasbenikov tržiške, škofjeloške, kamniške, radovljiske, jeseniške in kranjske občine. Na posnetku je orkester glasbene šole iz Kranja, ki je izvajal Haydnov Menuet in Weingartnerovo Serenado za klarinet in godalni orkester. – Foto: H. Jelovčan

V Kranju, Cerkljah, Velesovem, Predosljah, Trbojah, na Kokrici in na Visokem je pretekli četrtek, petek in soboto potekalo letosnje območno srečanje Naša beseda, ki ga je tokrat organizirala Zveza kulturnih društev Kranj. Predstavilo se je 17 skupin, najmočnejše so bila zastopana šolska kulturna društva. Letosnja prireditve je bila tematsko zelo pisana, vse od klasičnih gledaliških predstav do nastopov kantavtorjev. Na sliki: Osnovna šola in Linhartov oder iz Radovljice sta pripravila recital Snojevih pesmi: Stop za pescico, ki je bil pod režijskim vodstvom Alenke Bože-Vrabec pravzaprav gledališka stvaritev.

Vin Garbutt in Stu Luckley v Kranju

Kranj – V četrtek, 23. aprila, ob 20. uri bosta v kinu Storžič nastopila angleška folk glasbenika Vin Garbutt in Stu Luckley. Po zelo uspešnem koncertu škotske skupine Tannahill Weavers tokrat prihajata v Kranj še dva angleška godca.

Vin Garbutt je eden najpomembnejših britanskih folk glasbenikov zadnjih let, igra akustično kitaro, pojede in piska na kositrno piščal. V pesmih je zelo družbeno angažiran, saj se loteva mnogih problemov sodobnega sveta. Poleg lastnih pesmi njegov spored sestavlja tudi predibe angleških, irskih in škotskih narodnih pesmi. Na koncertu bo tako zanimiva primerjava s Tannahill Weavers, saj bomo nedvomno prisluhnili tudi kaki skladbi, ki jo že poznamo z njihovega nastopa. Garbutt pa je znan tudi kot zabavnik in humorist, česa seveda pri angleških narodnih glasbenih ne smemo pogrešati. S koncertom v Kranju bo nastopil v okviru slovenske turneje, nato bo odšel v Indijo. Avstralijo in Združene države Amerike. Doslej je izdal že pet velikih plošč.

Na koncertu se bo predstavil ob spremljavi Stu Luckleya, ki obvlada akustično bas kitaro, kitaro in seveda tudi pojede. Luckley je dolgo časa nastopal s kitaristom Bobom Foxom. Oba sta bila deležna zelo ugodne glasbene kritike poznavalcev angleške ljudske glasbe. Se lani sta bila na festivalu folk glasbe v nizozemskem Rotterdamu ena glavnih privlačnosti. Po njunem razidru pa občasno nastopa z Garbuttom.

Četrtekov koncert, ki ga kot zadnjega v tej sezoni organizira Klub ljubiteljev glasbe, bo še ena priložnost, da v Kranju prisluhnemo angleški narodni glasbi. Doslej so jo že predstavili Wizz Jones, Jenny Beeching in The Tannahill Weavers.

Marko Jensterle

Obvestilo Pionirske knjižnice

Obveščamo starše in otroke, da bo v tem šolskem letu URA PRAVLJIC samo še v četrtek, 23. aprila, ob 17. uri.

Otroci bodo poslušali pravljicno razlagajo ZAKAJ RASTE SOLATA in sanjsko zgodbo KJE ŽIVJO DIVJAKI.

Vabljen!

Razstava del Borisa Kobeta

RADOV LJICA – V galerijskih prostorih Šivčeve hiše bodo v petek, 24. aprila, ob 17. uri v počastitev 40-letnice OF in vstaje jugoslovenskih narodov odpri razstavo del znanega partizanskega umetnika, arhitekta in slikarja Borisa Kobeta. Svečanje otvoritev bo obogateno s priložnostnim recitalom. Muzeji radovljiske občine so za razstavo pripravili 18 oljnih upodobitev krajev revolucionarnega gibanja in NOB na Slovenskem. Celotno zbirkovo delo organizirajo Komunisti iz Ljubljane.

Razstava bodo odprli uro poprej kot običajno, zaradi osrednje proslave OF, ki bo ob 19.30 v festivalni dvorani na Bledu.

Tomo Križnar

25

Z MOPEDOM PO JUŽNI AMERIKI

Teden dni po postavljivosti spomenika so se trije oddeleki pragozdne bataljone federalne brazilske vojske opremili z brzostrelkami, bombami in ognjemetači in na caterpilarjih zapeljali čez gosto grmovje v indijansko vas. Plemo Waimiri je drgetalo v skupnem smrtnem krču. Ko so njihova gola telesa pokončali svinčeni sunki iz avtomatov, so se jih lotili z noži (dokumentarec: Poslednji krik iz savane). Pomendrali so polje manioke in na maloke spustili snone ognja. Prvič diamantov, ki so jih po več mesecih izpiranja v reki hraniли vaški očetje v usnjene mošnječke, spravljenih v ostrešju koč, so se porazdelili v žep. Nad prapragozd se je spustil pepel.

V krči ob cesti so se heroji napili, nato so se lotili deklet, ki so jih pripeljali s seboj. Drugo jutro so jih zrezane pometali v jamo nedaleč proč, kjer so kopali pesek za cesto in nametali nanje nasekanje veje. Nekaj sto Indijancem, ki so jih pokončali v imenu kulturnega napredka, ki ga bo v te kraje prinesla cesta, niso postavili spomenika. Tudi duhovnik jih ni blagoslovil. Seveda novica tudi ni prišla v svetovno časopisje. Zato so poskrbeli ljudje pri FUNAI, organizaciji za zaščito v naravi še živečih Indijancev. Pa tudi sicer – kdo bi se pri nas v Evropi pri obloženih mizi, lepo na varnem, zmenil za nagce iz džungle, ki niti brati in pisati ne znajo in kavbojk ne nosijo. Da ne omenim da tudi TV nimajo, kaj šele ploščic v kopalnicah in nove stoeneke...

To ni bil edini javni pokolj v zgodovini brazilske Indijancev. Pobijajo jih tudi bolj prekanjeno. V lažnem prijateljstvu so jim razdeljevali zastrupljeno hrano, okuženo obleko, netili vojne med plemenami... Beli človek poskuša v svoji superiornosti najti opravičilo za pravico močnejšega tudi s pretvezo, da so Indijanci podljudje in zaradi svojih domnevnih krutosti bolje kot policiji in vojaki, čeprav ubijanje ni več potrebno, ampak šport.

Ostanki tistih, ki so pobegnili živi iz kraja omenjene morije, se jih je večina umaknila globlje v pragozdove, kjer so se baje z ostalimi nedotaknjenimi plemenimi povezali v nove bratske zveze. Bogatejše za novo rojen v stikih s civilizacijo belega človeka, ki je njegov konkvistadorski oče, ki ga je spočel v prejšnjih kurvirskih stoletjih kulturnoabotiranih pankrtov evropske kičaste pravice in zlaganih resnic. Nekaj so jih stlačili v rezervate, tisti poslednji pa se baje zadružili.

Reke so transportne poti južnoameriških pravil.

žujejo ob cesti in z dreves s puščicami v sarbacanah preža na možnost maščevanja. Zato so vsi tovornjaki ki drve skozi rezervat Waimiri in Otroari, oboroženi in opremjeni z radiom in se podajo na pot le v konvojih. Na rampi kraj utaborjenega bataljona mi povedo, da je prepovedano vsako ustavljanje, da se mora odpotovati pred deveto uro zjutraj, da se pride do druge rampe na drugi strani 250 km široke rezervate pred sončnim zahodom. Z motorjem ne smem čez naložiti da ga bom moral na kamion.

Zjutraj, še preden se je zbudil vojak v baraki ob ograji, sem se zmurnil iz taborišča, tiščal motor dovolj daleč, da se vžig ni slišal in se sredi utrujenih krikov nočnih živali in veselih melodij ptičev vzhajajočega sonca pognal po pragozdu. Cesta je bila mastna, zvožena od težkih tovorov. Jame so bile polne vroče vode.

Ko sem zamenjal preluknjano zračnico, me je kuj besedam farmarjev pred rezervatom, da Indijanci, če se ne napijejo, sploh niso nevarni in da vojska pretira, tiščala tesnoba.

Potem sta dva zrasla iz tal.

Kar tako, nemadoma. Najprej je iz blata pogledala ena glava, potem druga. Nato sem registriral lok in puščico in nož za pasom. Istočasno tudi grmovje na obeh straneh ceste, kamor naj bi skočila med begom. Pa nista!

Torej moram bežati jaz. V grmovje? Z motorjem? Nazaj? Bilo je prepozno. Pomahal sem z rokami, da bi opazila, da ustavljam sam od sebe, ne iz strahu pred njima. Naredil sem dolgo elegantno salto, kot včasih s kolesom pred domačo trgovino, ko sem prišel na kokto.

»Buenos dias, amigos! Ke pasa...?«

Obraza sta bila široka, oči rahlo otecene ali poševni lasje so trdo padali na gladko prepoteno čelo, rame na široka, žilavih kit. Bronasta koža je od pasu navzdol tičala v strganjih dolgih hlačah, iz katerih so visele kratke bose noge.

Jate orjaških arar so se klepetavo zmerjale med letom domov, tudi tukani so iskali zavetja. Potem se je vilo. V vas, za katero sta mi povedala lovca, sem padel že v mraku, ravno pravi čas, da se nisem zgubil. Vse naokrog po nesimetričnih poljih manioke in koruze je škropila voda, kaplje so pele na lončenih posodah za vodo...

Prve ure srečanj s preprostimi ljudmi so na vseh celinah podobne. Nerodni nasmehi, skriveni pogledi bojazni, radovednosti, potem se krč v obrambnih mehanizmih zavesti počasi sprosti. Otroci so povsod prijazni, stari ljudje, tisti res stari, tudi. Prek teh se naveže stik z vplivnimi srednjih let.

Govoril sem o svoji deželi. O pločevini, ki te zbije, ko greš nič hudega slučet v gostilno. O betonskih naseljih, kjer skoraj ni več trave in se ljudje med seboj ne poznaajo več, kjer dirka vsak po svojih sitnostih, meneč se le za sebe. O vstajanju sredni noči in hladnih poteh na avtobus, ki vozi ljudi v zbitje, brezosebne tovarne, kjer ropotajo tekoči trakovi, medtem ko po pišarnah srebačo kavo in se menijo o nogometu in zidanju vikendov.

Oči so bile široko odprte. Opije bedro, ki ga je stara žena pekla za moj želodec, se je zažgal.

»Udobje, ki si ga mi lahko privoščimo, TV, kavč, avto, plačamo z vloženim neudobjem, kot je garaško delo, onesnaženo okolje, hrup, odtujenost, pomanjkanje topline in duhovna ozkost, pohabljenost... Vi ste tukaj kot v raju. Kar pri vas bi ostal. Samo nekaj ur dela na dan, ki ga opravljate počasi z ljubeznijo, skušaj, brez zahrbtnih ambicij. Potem veliko otrok, ta narava zvečer posedanje in prisrčnost ob ognju. Tihe, mirne noči brez alarmov. Vse življenje ste na počitnikah.«

Oči so bile široko odprte. Opije bedro, ki ga je stara žena pekla za moj želodec, se je zažgal.

»Udobje, ki si ga mi lahko privoščimo, TV, kavč, avto, plačamo z vloženim neudobjem, kot je garaško delo, onesnaženo okolje, hrup, odtujenost, pomanjkanje topline in duhovna ozkost, pohabljenost... Vi ste tukaj kot v raju. Kar pri vas bi ostal. Samo nekaj ur dela na dan, ki ga opravljate počasi z ljubeznijo, skušaj, brez zahrbtnih ambicij. Potem veliko otrok, ta narava zvečer posedanje in prisrčnost ob ognju. Tihe, mirne noči brez alarmov. Vse življenje ste na počitni-

kah.«

Oči so bile široko odprte. Opije bedro, ki ga je stara žena pekla za moj želodec, se je zažgal.

»Udobje, ki si ga mi lahko privoščimo, TV, kavč, avto, plačamo z vloženim neudobjem, kot je garaško delo, onesnaženo okolje, hrup, odtujenost, pomanjkanje topline in duhovna ozkost, pohabljenost... Vi ste tukaj kot v raju. Kar pri vas bi ostal. Samo nekaj ur dela na dan, ki ga opravljate počasi z ljubeznijo, skušaj, brez zahrbtnih ambicij. Potem veliko otrok, ta narava zvečer posedanje in prisrčnost ob ognju. Tihe, mirne noči brez alarmov. Vse življenje ste na počitni-

kah.«

Oči so bile široko odprte. Opije bedro, ki ga je stara žena pekla za moj želodec, se je zažgal.

»Udobje, ki si ga mi lahko privoščimo, TV, kavč, avto, plačamo z vloženim neudobjem, kot je garaško delo, onesnaženo okolje, hrup, odtujenost, pomanjkanje topline in duhovna ozkost, pohabljenost... Vi ste tukaj kot v raju. Kar pri vas bi ostal. Samo nekaj ur dela na dan, ki ga opravljate počasi z ljubeznijo, skušaj, brez zahrbtnih ambicij. Potem veliko otrok, ta narava zvečer posedanje in prisrčnost ob ognju. Tihe, mirne noči brez alarmov. Vse življenje ste na počitni-

kah.«

Oči so bile široko odprte. Opije bedro, ki ga je stara žena pekla za moj želodec, se je zažgal.

»Udobje, ki si ga mi lahko privoščimo, TV, kavč, avto, plačamo z vloženim neudobjem, kot je garaško delo, onesnaženo okolje, hrup, odtujenost, pomanjkanje topline in duhovna ozkost, pohabljenost... Vi ste tukaj kot v raju. Kar pri vas bi ostal. Samo nekaj ur dela na dan, ki ga opravljate počasi z ljubeznijo, skušaj, brez zahrbtnih ambicij. Potem veliko otrok, ta narava zvečer posedanje in prisrčnost ob ognju. Tihe, mirne noči brez alarmov. Vse življenje ste na počitni-

kah.«

Oči so bile široko odprte. Opije bedro, ki ga je stara žena pekla za moj želodec, se je zažgal.

»Udobje, ki si ga mi lahko privoščimo, TV, kavč, avto, plačamo z vloženim neudobjem, kot je garaško delo, onesnaženo okolje, hrup, odtujenost, pomanjkanje topline in duhovna ozkost, pohabljenost... Vi ste tukaj kot v raju. Kar pri vas bi ostal. Samo nekaj ur dela na dan, ki ga opravljate počasi z ljubeznijo, skušaj, brez zahrbtnih ambicij. Potem veliko otrok, ta narava zvečer posedanje in prisrčnost ob ognju. Tihe, mirne noči brez alarmov. Vse življenje ste na počitni-

kah.«

Oči so bile široko odprte. Opije bedro, ki ga je stara žena pekla za moj želodec, se je zažgal.

»Udobje, ki si ga mi lahko privoščimo, TV, kavč, avto, plačamo z vloženim neudobjem, kot je garaško delo, onesnaženo okolje, hrup, odtujenost, pomanjkanje topline in duhovna ozkost, pohabljenost... Vi ste tukaj kot v raju. Kar pri vas bi ostal. Samo nekaj ur dela na dan, ki ga opravljate počasi z ljubeznijo, skušaj, brez zahrbtnih ambicij. Potem veliko otrok, ta narava zvečer posedanje in prisrčnost ob ognju. Tihe, mirne noči brez alarmov. Vse življenje ste na počitni-

kah.«

Oči so bile široko odprte. Opije bedro, ki ga je stara žena pekla za moj želodec, se je zažgal.

»Udobje, ki si ga mi lahko privoščimo, TV, kavč, avto, plačamo z vloženim neudobjem, kot je garaško delo, onesnaženo okolje, hrup, odtujenost, pomanjkanje topline in duhovna ozkost, pohabljenost... Vi ste tukaj kot v raju. Kar pri vas bi ostal. Samo nekaj ur dela na dan, ki ga opravljate počasi z ljubeznijo, skušaj, brez zahrbtnih ambicij. Potem veliko otrok, ta narava zvečer posedanje in prisrčnost ob ognju. Tihe, mirne noči brez alarmov. Vse življenje ste na počitni-

kah.«

Oči so bile široko odprte. Opije bedro, ki ga je stara žena pekla za moj želodec, se je zažgal.

»Udobje, ki si ga mi lahko privoščimo, TV, kavč, avto, plačamo z vloženim neudobjem, kot je garaško delo, onesnaženo okolje, hrup, odtujenost, pomanjkanje topline in duhovna ozkost, pohabljenost... Vi ste tukaj kot v raju. Kar pri vas bi ostal. Samo nekaj ur dela na dan, ki ga opravljate počasi z ljubeznijo, skušaj, brez zahrbtnih ambicij. Potem veliko otrok, ta narava zvečer posedanje in prisrčnost ob ognju. Tihe, mirne noči brez alarmov. Vse življenje ste na počitni-

kah.«

V petek popoldne je obiskala Kranj delegacija Zveze beneških slovencev in Filef – levičarske organizacije slovenskih in drugih italijanskih delavcev na delu v tujini. Na sprejemu so jih predstavniki skupščine občine Kranj seznanili z mestom in občino Kranj in jim predstavili sodelovanje Kranja in SKUD Triglav iz Stuttgart. Gosti, so obiskali v Ljubljani republiško konferenco SZDL, ogledali pa so tudi spomenik na Urhu in bolnico Franjo.

Polnokrvnost – nov pojem

Vsi naši časopisi so se te dni razpisali, da bosta dva naša tekača pretekla v desetih dneh tisoč kilometrov. Da bosta vsak dan začela teči zjutraj ob petih izpred hotela Bor v Predvoru pa potem skozi Visoko, Cerkle, Brnik, Vodice, Utik, Mengš, Kamnik, Moste in Komendo spet na Brnik, v Šenčur, Britof, Kokrico do Golnika pa skozi Križe, Naklo in Kokrico spet nazaj do Predvora do hotela Bor, kjer jima bodo nudili vso potrebno oskrbo.

Poiskali smo ta dva junaka v petek, tretji dan njenega podvigova. Dan krize je bil to in mlajši udeleženec, Dušan Mravlje iz Save, je za to dan že odnehal. Bolečine v gležnju so bile prehude, pa so ga na proggi zamenjali tovariši, ki spremljajo oba tekača. Dr. Srečo Bergant, ki je pravzaprav pobudnik te tekaške akcije, pa je kljub nekaterim težavam, ki jih je povzročila prehuda utrujenost, še vedno vztrajal. 105 kilometrov sta naredila dnevno, 210 torek v dveh dneh, ko pa smo jih za trenutek ustavili, v Šenčurju sta jih imela za sabo že 270. Torej več, kot je pretekel katerikoli Jugoslavan v treh dneh. Noben športnik ne bi zmogel tega, poudarja dr. Bergant, ki se že dalj časa ukvarja s pojmom »preudarnega prehranjevanja«. Zase pravi, da se razen rekreacijskega tekača ni ukvarjal z nobenim športom. Toda zaupa v svoj način prehranjevanja in tako se je tudi lotil tega napornega podvigova. Ker ni upal, da bi to preskušal kdo drug na svoji koži, je sebe žrtvoval za poskusnega zanjka. Vesel je, da se mu je pridružil mladi Mravlje in drugi tekači, da bo lažje podvig izpeljal, pa seveda, dobil tudi ustrezne rezultate.

Dalj časa se dr. Bergant iz Ljubljane že ukvarja s proučevanjem prehrane in je svoja spomnje obvezno v knjigi »Polnokrvnost – nov pojem« (samostojno pod Smarino goro, 61211 za 250 narjev), zdaj pa pripravlja drugo knjigo o pametni prehrani, potrebujejo športniki ob maksimalnem naporu, kaj za normalno delovanje so namenjeni. »Norost je,« pravi dr. Srečo Bergant, »teči takole na tisoč kilometrov. Težaško delo je to, da je to polnokrvnost, kot je že obdelal v knjigi, temu, da je izvedljivo. Vsa spomnja ob tem preskusu, bom zapisal v novi knjigi. Ta drugi del bo bolj končen kor prvi, bolj konkreten.«

Tekači sta se spustila na kajti ustavljaljajo se le za počitnične minut. Spremljevalec Stane Finčič iz Kranja, ki ima pri tej akciji tehnično pomoč in prehrano tečev, pa je povedal, da se prenjujejo predvsem z vitaminimi, čaji, sokovi, sadjem, vitamini, napitki, cvetnim prahom in bami v konzervah.

Akcijo dr. Berganta je podprtih slovenskih delovnih organizacij, njimi Sava, Donit, Rašica in dr. Upajmo le, da bodo fantje voditi končno in da bodo ti napori redno vnovi knjige. Ta drugi del bo bolj končen kor prvi, bolj konkreten.

Ko je kritičnega tretjega dne Dušan po šestdesetih kilometrih ozirkoval, dvestošestdesetih skupno pretečenih kilometrih zaradi bolečega glavnega počival, so ga nadomestili drugi tekači iz spremstva, dr. Bergant pa je vedno vztrajal.

Opažanja NLP

Spoštovani bralci, najstarejša in najresnejša ufološka organizacija za proučevanje NLP v Jugoslaviji, ki ima ugled tudi v tujini, se obrati na vas. Zanimajo vas opažanja neznanih letečih predmetov (NLP-UFO-OVNI), katerim ste lahko bili vi priča. Opažanja so lahko starejšega datuma, od preloma stoljetja dalje, pa do letos. Zanimajo pa vas predvsem tiste osnovni podatki:

1. Datum opažanja (ura, dan, mesec in leto).

Tekmovanje za srebrna Vegova priznanja — V soboto dopoldne so bila pousod po Sloveniji občinska tekmovalja mladih matematikov za srebrna Vegova priznanja. Kranjskega, s katerega je posnetek, se je udeležilo okrog 180 učencev iz šestih, sedmih in osmih razredov, ki so bili najboljši na predhodnih šolskih prvenstvih. Pokroviteljica tekmovalja je bila tudi letos tovarna Sava. Najuspešnejši matematiki se bodo nato na republiškem tekmovalju potegovali za zlata Vegova priznanja. — Foto: H. Jelovčan

106

11. ... Sd5! 12. Sf7:

Skok na polje f7, po vsem videzu odličen, saj 12... Kf7: 13. Dd5+ + pelje v hitro zmago belega. Toda črni je pripravil presenetljiv odgovor.

12. ... O-O!!

13. Sd8: Lf2+

(Na 13. Dd5: odloči Tf7; npr. 14. e6 Ld6+! 15. Dd6: Dg5+! 16. Kh3 de6: itn.)

14. Kh3 d6+

15. e6 Sf4+

16. Kg4 Se6:

17. g3

Na 17. Dd5 bi sledilo Tf4+ in nato Th4 mat.

17. ... Sd8: +

18. Kg5 Tf5+

19. Kg4 Tf6+

20. Kh4 Tf4+

21. Kg5 Se6+

22. Kh5 g6+

23. Kh6 Th4+!

24. gh4: Le3 mat

Polje f2 oziroma f7 pa je občutljiva točka tudi po rokadi, predvsem zaradi možnih diagonalnih napadov in napada skakačev. Rešitev primerne na diagramu 188 (CAPA-BLANCA-TANAROFF; New York, 1918), temelji ravno na občutljivosti točk d8 in f7 ter na matni pretnji s trdnjava na osnovnici.

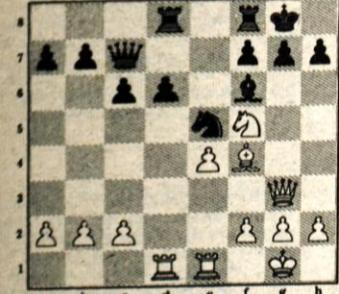

Diagram 188

1. Td6!: Td6:
2. Le5: Td1!?

Zanimiv nasprotni udar, ki ga tudi omogoči matni položaj na osnovni vrsti. Vendar pa bi si lahko črni več obetal od 2...

Da5! 3. Lc3 Lc3: 4. bc3: Tg6
5. Se7+ Kh8 6. Sg6: + hg6: itn.

3. Td1: Le5:
4. Sh6+ Kh8
5. De5!!! De5:
6. Sf7: +

Črna se je vdal. Skakača ne sme vzeti zaradi Td8+, po 6... Kg8 7. Se5: pa ima beli odločilno materialno prednost.

Jožef Polenšek,

Kranj, Šorlijeva 6

Obisk Baze 20

PD Kranj organizira 26. aprila v počastitev 40-letnice vstaje slovenskega naroda in narodov Jugoslavije obisk Baze 20. Če bo lepo vreme, se bodo povzpeli tudi na vrhova Rog in Mirno goro. Pot bo vodila po trasi Trdinove poti, tako da bi si udeleženci obogatili svoje dnevničke za tri žige. Odhod bo s posebnim avtobusom ob 6. uri izpred hotela Creina.

Če se želite z njimi sprehoditi in naučiti svežega pomladanskega zraka v raških gozdovih, se poznamojte v pisarni društva, če je prevoz še kaj prostora.

P. Leban

ALPINISTIČNE NOVICE

Zimska sezona se pri nas izteka tudi že po naših najvišjih vrhovih. Vedno več je plezalnih vzponov, ljubitelji lepih turnih smukov pa morajo svoje želje uresničevati v višjih, tujih gorah. Tako se je nekaj članov AO Kranj v nedeljo, 12. 4., udeležilo turnega smuka z Sonnblücka, Klemen Kobal in Matjaž Dolenc sta opravila turni smuk z Johannesberga, Štefan Gartner in Matjaž Kranjc pa sta opravila ekstremlen spust s smučni po smeri imenovan »Viseči lednik« v steni Grossglocknerja, katerega sosedsta sta tudi prej omenjena vrhova. Kot zanimivost naj zapisem, da so vse smeri v S steni Grossglocknerja skrajno poledenele kar kaže na to, da letošnja sezona ne bo naklonjena ljubiteljem lednih strmin. Pa se ena informacija – cesta pod Grossglockner se ni spluščena.

Se ena novica iz domačih hribov: 12. 4. so Franci Markič, Janez Triler in Andrej Zidar preplezali Virenovo smer v J steni Kogla (ocena IV).

Matjaž Dolenc

Črtomir Zoreč

NEKAJ BESED O KAMNIKU OB NJEGOVI 750-LETNICI

(85. zapis)

Cepav se znamenita protestantska knjiga, Dalmatinov prevod Mojzesovih prvih petih knjig (»Pentatevh«) sedaj nahaja v lastništvu Kamniškega muzeja, vendar velja povedati, na kako zanimiv način je priromala ta redka knjiga, tiskana leta 1578, v Kamnik. Pokojni zbiratelj Josip Nikolaj Sadnikar je celo menil, da ima v rokah edini še ohranjeni izvod te knjige na svetu. Saj je bilo splošno znano s kakšno ihti je katoliška protiformacija – posebno škof Tomaž Hren – sežala slovenske protestantske knjige.

Z DJEKŠ NA ŠUTNU

Ali s koroške Svinške planine v naš Kamnik – tako je bila pot starosvetne slovenske knjige. Pa se ta le povsem zaradi srečnih naključij.

Veterinar Sadnikar je imel v Celovcu brata Franceta, trgovca z železnino. Večkrat mu je naročil, naj zanj zbira in odkupuje zanimive starinske predmete za njegovo zbirko muzealij.

In res: leta 1904 je Franc sporočil bratu Josipu v Kamnik, da je zvedel za staro slovensko protestantsko knjigo, ki so jo našli skrito v ogrodju starega lesenega oltarja. Našel jo je pravzaprav obrtnik-pozlatar, ki je obnavljal že precej črviv oltar in ga pripravljal za novo pozlato.

Strastni zbiratelj Josip Sadnikar je kar poskočil ob tej novici, se brž odpeljal v Celovec h bratu Francetu in skupaj z njim odhitel na Svinško planino, na Djekše, ki leže kar 1152 m visoko. (Stara vasica je bila še do nedavna populoma slovenska, zdaj nam jo trga že nemštvvo iz rok.)

Zaradi uvidevnosti takratnega župnika na Djekšah, Karla Hrabe, (po rodu Čeha) ni bilo težav z odkupom te redke knjižne posebnosti. Očitno je stari župnik menil, da knjiga pač sodi na Kranjsko, torej v delo, kjer je bila tiskana.

Seveda je bil Sadnikar na svojo najdbo zelo ponosen in jo je hrnil vsa leta kot največji zaklad v svoji »Marmontovi vitrini«. Knjiga ni tako majhna, saj meri v dolžino 29 cm, v višino 20 cm, debela pa je 5 cm. Ima 181 listov, torej 362 strani. Njen naslov v izvirniku slove:

Biblie, tu ie vsiga svetiga pisma pervi del, v ktemer so te pet Mosessove buqe.

Tudi o dodatku govorji naslovna stran:

Na koncu je tudi en register, v katerem so, za Haruaton in drugih Slovensov volo nekatere Kranjske in druge besede v nih jesik stolmazne, de bodo le te inu druge naše Slovenske Buque bile zastopili.

IN ŠE PRESENEČENJE

Ko je po osvoboditvi knjigo prevzel v konservacijo rokopsni oddelek (prof. Alfonz Gspan) ljubljanske Univerzitetne knjižnice, so na splošno začudenje (bolje: na srečno preseñečenje) odkrili v platnicah zlepiljene kar polovico še starejše slovenske protestantske knjige – Trubarjev

Tak je bil nekoč »turški tabor ali cerkvena utrdba na Djekšah (v 16. in 17. stol.) Slika (risba) kaže pogled od vnanje strani.

»Katekizem z dvema izlagama«, ki je bil tiskan leta 1575. Torej tri leta preje kot »Pentatevh«!

Zdaj je znanost na svetu le pet izvodov Dalmatinovega prevoda »Pentatevh« in le sedem izvodov Trubarjevega »Katekizma«. – S pomočjo sodobne grafične tehnike je bilo mogoče Sadnikarjevemu izvodu »Katekizma« dodati manjkajoče strani (preslikane iz enega od ohranjenih izvodov).

ŠE DRUGI »KAMNIŠKI PENTATEVH«

No, omenil sem že, da je bil Josip Nikolaj Sadnikar pričan da ima v lasti edini izvod Dalmatinovega prevoda pentatevh – a vendar je bila resnica drugačna: le nekaj 100 m daleč, v knjižnici kamniškega frančiškanskega samostana, so branili tudi svoj izvod slovenske protestantske knjige – Dalmatinov Pentatevh. Celo bolje ohranjenega, le naslovne strani ni bilo več. To pa so pred leti nadomestili s fotokopijo, povzeto po Sadnikarjevemu izvodu.

In tako imamo sedaj v Kamniku kar dva izvoda dragocene slovenske protestantske knjige!

FRANCIŠKANSKA KNJIŽNICA

Od dan sem pogodrnjal, kako je narobe, če se prostori v že pet utesnjene prostori kamniških frančiškanskih bratov, uporablajo za neko manj važno priročno skladisce trgovskega podjetja »Kočna«. – Dragocene stare knjige, menda jih je blizu 10000, pa so zložene slabše kot drva, tako na tesnem je sedaj nekoč tako znamenita kamniška frančiškanska knjižnica! – Bral sem odlok izvršnega sveta kamniške občine, ki zahteva, da trgovina izprazni zasedeni prostor. Odlok je tu – a ga nihče ne upošteva. Dobra volja je – a izvršbe pa le ni. Mar »Kočna« ne spoštuje odločb izvršnega sveta svoje občine? – Odlok je bil napisan 30. septembra lani. Zdaj, po šestih mesecih (togled sem si stanje 16. t. m.) se še ni nič zganilo...

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternej

Priredba: M. Zrinski

Cigan je torej seznanil Kozjaka in druge s skrivnim ... Dvomili vanj niso več, ker bi prav tako lahko, prej hotel, pripeljal tudi Turke s seboj. In preden je pol ure, je bilo vse pokonci in se je pripravljalo za zapuščenem samostanu pa so načeli prizgali vse da bi prevarali Turke, kako vsi branilci bedijo. ... so hoteli odpreti težka železna vrata v kamnu, ko vrha oblak na nebu in luna jasno in svetlo posije. ... so pogledali vanjo, pripravljeni, da se ne bodo več

188. Tedaj se pokaže, da jih je luna pravzaprav rešila smrti. Nekdo namreč v tem hipu zagleda veliko število Turkov na vrtu. Bili so že tako bližu, da bi jih lahko dosegli s puščicami. Ko bi ne bil pri tem vsak zase zamišljen, bi bili sedaj trdno prepričani, da jih je hotel cigan izdati, kajti Turki so se plazili tik okoli luknje, skozi katero je prilezel on v kloster. Cigan pa je bil vajen zvijače in naglih odločitev in dejanj. Hitro je razumel, kaj to pomeni.

189. Gotovo ga je moral kdo izmed turških sovražnikov opaziti, ko je lezel skozi turški tabor in potem odpral skrita vrata pod zidom na vrtu. In zdaj menijo Turki po tej poti skrivaj priti v klošter! Lisjak gre prvi v past, pravi cigan, »gotovo pojde glavar naprej, kaj ko bi...« In brž pomigne navzočim, naj se tiho razmaknejo in razpostavijo po obzidju, zakaj vedel je, da jih gotovo Turki napadejo tudi od drugih strani, če ti pridejo po jami. Morda ga ne bi poslušali, a od zunaj je bilo že slišati krike, zato je brž vsak stekel na svoje mesto.

Petindvajsete jubilejne prireditve »Po poteh partizanske Ljubljane«

LJUBLJANA — Letošnje petindvajsete tradicionalne jubilejne prireditve »Po poteh partizanske Ljubljane« bodo še posebno slovesne in množične. Odbor »Pohod« je tokrat še razširil krog prireditve, saj vse prireditve sovpadajo s štiridesetletnico OF in vstaje slovenskega naroda.

Mesto heroj Ljubljana pričakuje v dneh pohoda in množičnih športnih prireditvah največjo udeležbo doslej. Posebno obeležje bodo imeli tokrat množični nastopi, ki jih bo več kot pretekla leta. Že 24. aprila pričakujejo prvi vrh. Ta dan bodo namreč ljubljanski pionirji sklenili obroč na trasi, kjer je italijanski okupator leta 1942 ogradil Ljubljano z bodečo žico, obrambnimi utrdbami in mitraljezimi gnezdi. To bo obenem tudi slavnostni prihod Titove šafete, ki jo bodo ta dan sprejeli Ljubljancani. Ta živi obroč bo namesto pohoda »Po poteh spominov in tovarštva«. Na Reki se bo 3. maja začel mladiški pohod dveh pobratenih mest. Le-tega bodo na Trgu revolucije v Ljubljani sklenili 9. maja. Ta dan bo tudi množična slovesna sklepna prireditve množičnih pohodov.

D. Humer

Za jubilej rekordna udeležba

Sicer bodo tekmovalne prireditve, ki ne bodo šle prek dosedanjih okvirov, začeli 24. aprila na osmo »Revijo mladih kolesarjev«. TVD Partizan Vič 26. aprila organizira »Tek OF« v študentskem naselju. Tega dne bo tekmovalno-manifestativni avtomobilski rally »Po poteh partizanske Ljubljane«. V poznih popoldanskih in večernih urah bo 9. maja osrednji tekmovalni del prireditve. Na sporednu je »Partizanski marš« za moške in ženske, »Štafete zmage« in »Štafete bratstva in enotnosti«. V ta del tekmovalnih prireditve se bodo vključili tudi kolesarji. Tokrat bodo nastopili tudi starejši in mlajši mladinci in ne samo udeleženci mednarodne kolesarske dirke Alpe-Adria. 9. maja bo tudi sklepni mednarodni »Tek prijateljstva za posameznike in mestne reprezentance. V tem teketu bo nastopilo petindvajset mestnih evropskih reprezentanc in osemintrideset iz domačih mest. Avtomobilski rally »Saturnus 81«, ki bo 16. in 17. maja s startom v Ljubljani in ciljem v Postojni, bo zadnje mednarodno dejanje ob letošnjih petindvajsetih jubilejnih prireditvah »Po poteh partizanske Ljubljane«.

I. Kavčič

Košarka

Prvič prvenstvo srednjih šol

KRANJ — Odbor za šolska društva Zvezde telesokulturnih organizacij je organiziral prvo občinsko košarkarsko prvenstvo za srednje šole. Tekme so bile

Občinski spomladanski kros Kranj

KRANJ — Na izredno dobrini progi na spomladanskem krosu. Udeležba je bila zadovoljiva, saj se je za občinske naslove v krosu borilo nad dvesto tekmovalk in tekmovalcev. Največja je bila udeležba v pionirskeh in mladiških kategorijah, medtem ko je bila slaba v članski kategoriji, članice pa niso bili nobene. Med nastopajočimi so nastopili tudi vojski garnizije Staneta Zagorja iz Kranja.

Samo tekmovanje je pokazalo, da se na kranjskih osnovnih šolah in srednjih določa deli z mladimi atleti. Borbenost je bila namreč na višini tekaci in tekatev. Tudi proga je prverna za take krose, saj je precej valovita. Hkrati je bil ta kros tudi izbirni za občinsko reprezentanco, ki bo v soboto, 25. maja, nastopila na spomladanskem kranjskem krosu, ki bo letos v Tržiču. V posameznih kategorijah so zmagovali tisti, ki so že pred tem nastopom veljali za favorite. Med osnovnimi šolami so največ oddelic odnesli tekmovalci in tekmovalke iz OS Lucijana Seljaka, med srednješolci pa so bili v ospredju dijaki in dijakinje Gimnazije in ŠČ Iskre.

Vrstni red — ml. pionirji (1000 m) — 1. Zaga, 2. Petek, (obe OS L. Seljak), 3. Očorn (OS F. Prešeren); st. pionirji (1500 m) — 1. Kukavica (Gimnazija), 2. Bernik, 3. Solar (obe OS L. Seljak); ml. mladinci (2000 m) — 1. Kelč (Gimnazija), 2. Erzen, 3. Pivk (obe ŠČ Iskra); st. mladinci (3000 m) — 1. Horvat (Triglav), 2. Frelih (Gimnazija), 3. Jurancič (ŠČ Iskra); člani (5000 m) — 1. Božnik (Triglav), 2. Kopac (SK Triglav), 3. Štirn (J. Štucin); veterani A (4000 m) — 1. Kavčič, 2. Markič, 3. Oštir; veterani B (4000 m) — 1. Štršl, 2. Jost, 3. Šink; ml. pionirke (1000 m) — 1. Valancič (OS L. Seljak), 2. Premru, 3. Hofer (obe OS F. Prešeren); st. pionirke (1000 m) — 1. Erbežnik (OS F. Prešeren), 2. Bertoncelj (OS L. Seljak), 3. Ropret (OS Planina); ml. mladince (1500 m) — 1. Karmičar (SK Triglav), 2. Štalec (EASC), 3. Bučan (SK Triglav).

dh

odigrane v novi dvorani na Planini, sodili pa so znani gorenjski košarkarski sodniki. Dijaki Iskre so obranili sloves najboljega, presenetili pa so košarkarji Ekonomsko-administrativnega šolskega centra ter Šolskega centra za blagovni promet. Moštva so bila razdeljena v dve skupini, najboljša dva iz vsake pa sta igrala za prvo, drugo, tretje in četrto mesto. Za prvo mesto sta igrala Ekonomsko-administrativni šolski center in Iskra, srečanje pa sta vodila Urlep in Strniša iz Kranja. Dijaki Ekonomsko-administrativnega šolskega centra so povedli in obdržali vodstvo do odmora. Ko je že kazalo na presenečenje, so se Iskra razigrali in zmagali. Zmagala je Iskra s 54:40. Za tretje in četrto mesto pa sta igrala Gimnazija in Šolski center za blagovni promet. V zadnjih sekundah so si gimnaziji zagotovili zmago. Izid je bil 38:38.

Igrale so tudi dijakinje. Žal sta nastopili le ekipi Gimnazije in Šolskega centra za blagovni promet. Boljše so bile košarkarke Šolskega centra in zmagale z 41:27. Zmagovalca sta prejela pokala v trajno last, vse ekipe pa diplome.

ZMAGA TRIGLAVA

KRANJ — Kaže, da bodo novi člani mladinske republike lige košarkarji kranjskega Triglava, ki so na Planini katastrofalno z 91:54 premagali Lokainvest iz Škofje Loke. Ločani so pomladili ekipo, zato letos ne računajo na nastop v republiški ligi. Trener Kranjčanov Brunen je dal priložnost vsem igralcem, najbolj pa se je izkazala prva petka Košir, Metelko, Horvat, Bidovec in Škrjanc. Za zmagovale so igrali še Tadić, Sajović, Bavdek, Kern, Kriznar in Korošec.

PIONIRJI NA ČETRTFINALNIH TURNIRJAH

LJUBLJANA — Reprezentanci gorenjskih pionirk in pionirjev bosta jutri sodelovali na četrtfinalnih turnirjih v Kranju v okviru pionirskega košarkarskega festivala. Pionirki iz Žirov bodo najprej igrale z representanco Domžal in Kamnik, potem pa proti Kodeljevemu, pionirji Triglava iz Kranja, ki zastopajo Gorenjsko, po prav tako z obema nasprotnikoma. Trenerja upata na uspeh in uvrstitev v polfinale. Možnosti so večje tudi zaradi tega, ker tudi drugo mesto zagotavlja udeležbo v nadaljevanju tekmovanja. Polfinalne igre bodo v začetku maja, organizacijo turnirja pa želijo prevzeti Kranjčani.

M. Čadež

Na letošnjem spomladanskem občinskem krosu so tekle tudi mlajše mladinke. Brez težav je zmagala smučarska tekačica Triglava Simona Karmičar. Od leve proti desni: Nevenka Štalec (EASC), Simona Karmičar in Irena Bučan (obe SK Triglav). — Foto: D. H.

Atletika Dvoransko prvenstvo srednjih šol

KRANJ — Odbor za ŠSD pri ZTKO Kranj je v športni dvorani na Planini preredil prvo občinsko dvoransko prvenstvo srednjih šol v atletiki. Prvenstvo se je udeležilo sedem šol s 115 nastopajočimi v sedmih disciplinah, najuspešnejši pa so bili gimnaziji in gimnazijke, ki so slavili ekipno zmago v moški in ženski konkurenči. Tekmovanje je pokazalo, da je tudi za dvoransko atletiko v solah veliko zanimanje in bi kazalo s podobnimi prireditvami nadaljevati, zlasti v zimskem času, saj nova dvorana nudi vse možnosti za izvedbo kontinuiranega sistema solskih tekmovanij.

REZULTATI — moški — 30 m: 1. Skaza (SCI) 4,1, 2. Rihtaršič (Gimn.) 4,1, 3. — 6. Strahan (TOC), Kuhar (ŠCI), Rudež in Hudobnik (oba Gimn.) 4,2; 300 m: 1. Sajovic (Gimn.) 44,1, 2. Bukovnik (SCB) 45,0, 3. Skaza (SCI) 45,3, 4. — 5. Jurancič in Ahlin (ŠCI) 46,6, 6. Perka (PS) 46,7; 1000 m: 1. Kukovica (Gimn.) 3:07,7, 2. Pivk 3:10,1, 3. Škofic (oba ŠCI) 3:10,3, 4. Turk 3:10,6, 5. Košir (oba SCB) 3:16,5, 6. Humjan (MSC) 3:21,9; višina: 1. Horvat (Gimn.) 180, 2. Mravlja (EAŠC) 180, 3. Bedene 175, 4. Bogataj 170, 5. Rudež (vsi Gimn.) 170, 6. Tavcar (EAŠC) 170; medicinka: 1. Gašperic (Gimn.) 18,65, 2. Djakovič (PS) 17,55, 3. Tomac (EASC) 17,40, 4. Hudobnik (ŠCI) 17,32, 5. Veselič (EAŠC) 16,96, 6. Cerar (PS) 16,90; 4 × 100 m: 1. Gimnazija 0:17,7, 2. ŠČ Iskra 1:03,0, 3. EAŠC 1:04,7, 4. ŠCBP 1:06,5, 5. Poklicna šola 1:06,8, 6. TOC 1:10,9; EKIPNO: 1. Gimnazija 103, 2. ŠČ Iskra 88, 3. Ekonomsko-administrativni šolski center 65, 4. Poklicna šola 58, 5. Šolski center za blagovni promet 52, 6. Tekstilni in obutveni center 34, 7. Mlekarski šolski center 15 točk.

Zenske — 30 m: 1. Žepič (EAŠC) 4,7, 2. Kuri (Gimn.) 4,8, 3. — 6. Jeraj (Gimn.) Sokač, Treven in Jelenec (vse EAŠC) 4,9; 600 m: 1. Nikolaj (EAŠC) 1:53,0, 2. Stojčevski 1:58,0, 3. Solar (oba Gimn.) 1:58,8, 4. Štalec (EAŠC) 2:03,4, 5. Kerin (TOC) 2:10,2, 6. Erzen (ŠCBP) 2:11,6; višina: 1. Rant 150, 2. Pavlin 150, 3. Kalitnik (vse Gimn.) 145, 4. Tušek 140, 5. Primožič 140, 6. Pegam (vse EAŠC) 135; medicinka: 1. Kranjc (ŠCBP) 12,93, 2. Nečimer (Gimn.) 12,50, 3. Bidar (EAŠC) 11,45, 4. Erbežnik (ŠCBP) 10,67, 5. Majstorovič 10,65, 6. Beerton (vse EAŠC) 10,30; 4 × 100 m: 1. Gimnazija 1:10,7, 2. EAŠC 1:12,6.

EKIPNO: 1. Gimnazija 46, 2. Ekonomsko-administrativni šolski center 42, 3. Šolski center za blagovni promet 23, 4. Tekstilni in obutveni center 12 točk.

I. Kavčič

NOGOMETNIK KLUB BLED

organizira
prvomajski turnir
v malem nogometu.
(1., 2. in 3. maja)

Prijave s prijavnilo
400. — din, sprejemamo
do sobote, 25. 4. 1981 na
naslov: Vovk Miran, Prešernova 55, 64260 Bled.

Informacije na tel. 78-101

Nogomet Triglavani le remizirali

KRANJ — SNL Triglav : Slovan (Ljubljana) 1:1 (0:0), stadioon Stanka Miakarja, gledalcev 200, sodnik Jankovič (Celje).

Strelec — 0:1 Kavčič (75), 1:1 Tkalec (11-m, 88).

Triglav — Hafner, Legat, Jošt, Tkalec, Valant, Oreskar, Kordež, Z. Belančič (Petenko), Zontar, Radosavljevič, Česen.

Slovan — Rus, Radakovč, Javornik, Butar, Sladič, Kavčič, Štucin (Beširovič), Marolt, Djekič, Drevenšek, Maver.

Ljubljaničani s precej srečo ohrabujajo iz Kraja s točko. Vendan so jo tudi zaslužili, saj so bili vse srečanje enakovreden naproti domaćinom. Triglavani so začeli poletno in si že v prvem delu igre prigrali nekaj zrelih priložnosti za zadetek. Toda v njihovih vrstah spet ni bilo streleca, ki bi premagal gostuječega vratarja.

Tudi v nadaljevanju so se napadi vrstili z oba strani. Prvi so povedli gostje. Tu so napako naredili obravnali igralci Triglava, ki niso znali pravocasno izbiti žogo iz svojega kazenskega prostora. To njihovo napako je kazoval Kavčič. Domaćini so izenačili po strelenju enajstmetrovke. Triglavani so v zadnjih dveh minutah izvedli nevaren napad. Vratar gostov Rus je zapustil svoj prostor in vrata so bila prazna. Ko je že kazalo na izenačujot zadetek so gostje v kazenskem prostoru naredili hudo napako in sodnik je dosodil najstrožjo kazeno. Tkalec je bil strelec z bele točke.

dh

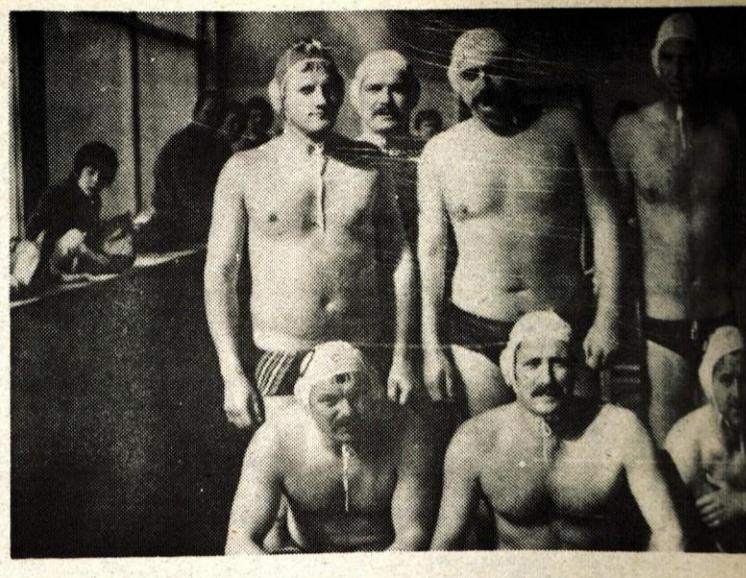
Savčani ekipno drugi

ZADAR — Letošnja tradicionalna kolevarska dirka Po jadranski magistrali, na kateri so člani kranjske Save običajno osvajali najboljša mesta, tokrat Savi ni prinesla vidnejši uspeh. V skupnem seštevku je bil po štirih etapah najsolidnejši Bojan Udovič, ki je osvojil deveto mesto in za zmagovalcem zaostal za slabi dve minuti. Sicer pa Kranjčani tokrat niso nastopali z najboljšo ekipo, saj so odšli brez Ropreta, Freliha in Cudermana.

Konkurenca na dirki je bila dobra. Na startu v Zadru so se zbrali kar 104 kolevarji iz 21 jugoslovenskih klubov. V prvih etapi — dirka je trajala od petek do nedelje — je na progi od Zadra do Nina zmagoval mladi Rogovec Pavlič, v drugi od Zadra do Sibenika je bil najboljši Cubrić (Metalac Kraljevo), v tretji in četrti od Sibenika do Zadra ter od Zadra do Zemunka in nazaj pa je bil najhitrejši Dostanić (Borac Čačak).

Končni vrstni red: 1. Bulić (Siporex) 7:30,52, 2. Pavlič (Rog) 7:31,25, 3. Dostanić (Borac) 7:31,41, 9. Udovič (Sava) 7:32,39. Ekipno je zmagovala Astra, druga je bila Sava, tretji pa Rog.

H. J.

Vaterpolisti Vodovodnega stolpa so na slovenskem članskem zimskem stiku osvojili sedmo mesto. — Foto: D. H.

Slovensko člansko prvenstvo v vaterpolu Po pričakovanju domači Triglav

KRANJ — Zimski bazen v Kranju je bil štiri dni prizorišče letošnjega zimskega članskega prvenstva v vaterpolu. Za republiški naslov se je tokrat potegovalo dvanajst slovenskih vaterpolovskih moštov. Cenar je domači Triglav dal kar pet svojih vaterpolovskih vrst, ki povhvalno, da so to tokrat prvič na prvenstvu, ki ga je organiziral VK Triglav pod pokroviteljstvom Centralne, nastopili tudi vojski Garniziji VP Ptuj in VP Kranj sta tokrat na prvenstvo poslali svoji moštvi. Med temi je veliko vaterpolistov, ki služijo vojaški rok.

Po prikazanih igri je brez težav iz prepoznavnega prvega vaterpolovskih prilogov, Koper, Triglav, Kamnik, Delfin in Hudobnik, ki so igrali v skupini A. Prvenstvo je bilo razdeljeno v tri skupine. V skupini C je najboljšo igro pokazalo moštvo VP Kranj, ki je v končnem seštevku zasedlo še vedno odlično peto m

Kemična tovarna Podnart

Specializirana tovarna kemikalij za galvanotehniko, žgatiranje in barvanje kovin. V tovarni prejmete izplačne nasvete in navodila. Servisna služba pa je vsem na voljo.

Kolektiv tovarne čestita vsem delovnim ljudem za praznik dela in dan OF

Obrtno podjetje Tržič

se priporoča s svojimi storitvami v mizarški, slikarski, črkoslikarski stroki, poleganje tapet, plastičnih ometov ter vseh vrst podov

Vsem delovnim ljudem in poslovnim sodelavcem čestita za dan OF in praznik dela

vezenine bled

Za praznik dela in dan OF čestitamo vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem

Za praznik dela 1. maj in dan OF čestitamo

UMETNOKOVINSKA OBRT KROPA - SLOVENIJA

Vsem delovnim ljudem in jim želimo obilo uspehov, cenjenim kupcem pa priporočamo obisk in nakup naših izdelkov.

Tekstilna tovarna
ZVEZDA
Kranj, Savska cesta 46

čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem za praznik dela – 1. maj

izdeluje kvalitetne lepljive medvloge CENTELIN za konfekcijsko industrijo, industrijo kožne konfekcije in obutveno industrijo.

Škofja Loka n. sol. o.

Kidričeva cesta 75

PROIZVAJA IN PRIPOROČA

TEKSTILNI INDUSTRIJI:

- volnene, sintetične in mešane preje, visokokvalitetno OE bombažno prejo ter preje, pritegnite za pletilnice,
- jersey pletenine za konfekcije.

TRGOVINI IN POTROŠNIKOM:

- modne pletenine »LOKA JERSEY« iz sintetike in mešanic za vse letne čase in prilike,
- prejo za ročno pletenje »LOKA« v modnih barvah, izdelano iz čiste volne ali preizkušenih mešanic, v sodelovanju s svetovno znano firmo BAYER.

KUPUJTE KVALITETNE IZDELKE GORENJSKE PREDILNICE

SOZD MERCATOR
DO ROŽNIK
TOZD PRESKRBA
TRŽIČ

Ob 27. aprili – dnevu OF in 1. maju, mednarodnem prazniku dela vsem občanom in zvestim potrošnikom iskreno čestita

Priporočamo se za obisk in nakup v naših dobro založenih prodajalnah!

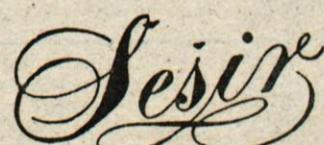
SLOVENSKE ŽELEZARNE

Za praznik dela in štirideset letnico OF
čestitamo vsem poslovnim prijateljem
in bralcem Glasa

piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

Tovarna klobukov

Škofja Loka

Vsem delovnim ljudem
in poslovnim sodelavcem
čestita za praznik dela 1. maj
in dan OF

piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

Združenje
obrtnikov
občine Kranj,
Likozarjeva 1

čestita članom
združenja in ostalim
občanom Gorenjske
za praznik dela
1. maj

za praznik
dela 1. maj
in 40-letnico
dneva OF

ČESTITAMO
VSEM
DELOVnim
LJUDEM

MURKA

Industrija bombažnih izdelkov Kranj

Čestita občanom Gorenjske
za praznik dela — 1. maj

Dekorativne tkanine IBI bodo prinesle prijetno počutje v vaš dom.

KOVIN

kovinsko podjetje jesenice p. o.

64270 Jesenice
Ul. H. Verdnika 22

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM IN POSLOVNIM
PRIJATELJEM ZA DAN OF IN PRAZNIK DELA

alpina
ŽIRI

PROIZVAJALKA SMUČARSKE, TEKAŠKE
IN PLANINSKE OBUTVE

vsem ljudem in poslovnim prijateljem
čestita za praznik dela 1. maj, štiridesetletnico OF,
ter jim želi v naprej veliko delovnih uspehov

domplan

KRANJ — CESTA JLA ST. 6 V TELEFON 21-875-24

urbanizem, stavba zemljišča, investitorski inženiring in stanovanjsko poslovanje
št. žiro rač. 51500-601-10579

Delovna skupnost podjetja
čestita vsem delovnim ljudem in občanom
za praznik dela

Dimnikarsko
podjetje Kranj

Zupantičeva 4, tel. 21-456

z DE Kranj,
Škofja Loka, Tržič

čestita vsem delovnim ljudem in občanom
za praznik dela — 1. maj in jimi želi prijetno praznovanje

Gostilna
LOVEC
Goriče
telefon
57-033

Čestitamo
ob prazniku de
— 1. maju

Elektro Gorenjska

DELOVNA ORGANIZACIJA
ZA DISTRIBUCIJO
IN PROIZVODNJO
ELEKTRIČNE ENERGIJE
n. sub. o.
KRANJ Cesta JLA 6

s svojimi temeljnimi organizacijami združenega dela:

ELEKTRO Kranj
ELEKTRO Žirovica
ELEKTRO Sava, Kranj
in DS Skupnih služb

čestitajo delovnim ljudem in občanom
Gorenjske za praznik dela — 1. maj.

Osnovno zdravstvo Gorenjske

s temeljnimi organizacijami:

Zdravstveni dom Bled, Bohinj, Jesenice, Kranj
Obratna ambulanta Železarne Jesenice, Radovljica
Škofja Loka, Tržič, Socialna medicina in higiena Gorenjske, Zobna poliklinika Kranj

čestitajo občanom za praznik dela —
1. maj

Kljub problemom vidni uspehi

Mednarodnem letu invalidov je OZN objavila podatke, ki kažejo, da je vsak deseti na dan invalid, torej jih je kar 450 milijonov. Vse več je nemške invalidnosti. Sodobno medicina in znanost namreč druge gledejo kot včasih, o čemer pričajo letošnje sklice za preprečevanje invalidnosti. Kako se s tem preprečuje v praksi, v tem članku?

V Bombažni tkalnici in tkalnici Tržič se organizirano bojevati invalidnosti, ki so ji delavci izvajeni zaradi specifičnosti tehnološkega procesa. Pri tem dosegajo uspehe, ki so plod načina dela, seveda pa je vmes vrsta problemov.

Sprva so delovni invalidi skoraj na vprašanje o številu invalidov in njihovih specifičnih obolenj odpovedali nihova socialna skupnost Nevenka Ropret. »Poškodbe, ki nastanejo med delovno dosegajo predvsem poskodbe ožilja in deloma so okvare sluha. Sluha dela je tako, da so delavci izpostavljeni poškodbam, proti čemer se borimo z organizirano prejeli in pregledi. S tem že odkričemo znake obolenja in delavce že pred izbruhom premestimo na lažja delovna mesta. Naš kolektiv je pretežno star, delavcem manjka le še nekaj do upokojitve. V opredelitvi delovnega mesta, kjer delavci glede na pogoje dobijo finančno stimulacijo ustrezne dela. Invalid od zunaj večinoma napovedujemo, kajti že sami imamo delavce, ki iščejo lažja mesta. Vedno poskušamo tim ustreznje rešitev za na lažjem delovnem opravljanju ustrezna dela. Delavci, ki iščejo lažja mesta, niso matematiki, zlasti za delavce upokojitve je to zelo posaj, jim to zagotavlja nešo povprečje.« Preventive, ki odkriva in zgodne znake delovne

»Včasih je slišati, da so naše norme visoke, da jih starejše delavke težko dosegajo. Vsak delo je normirano, norm ne moremo prilagajati posamezniku, ker pač tehnološki proces zahteva svoje. Marsikatera delavka, ki jo na primer premestimo iz kakršne druge temeljne organizacije v Konfekcijo, kjer ženske razberemenujemo na lažjih delovnih mestih, ne more dosegati norme, zato ji odobrimo režisarsko plačevanje. To pomeni, da ji je zagotovljeno minimalno povprečje temeljne organizacije. Kar se tiče varstva pri delu, pa se marsikaj lahko dosegne s pomočjo delavcev, ki invalidu olajšajo delo. Sicer pa vsako leto opravljamo ekološka merjenja hrupa, kar se nanaša posebej na tkalnico. Glede na opravila del in način morajo biti delavci zaščiteni z varnostno vato – navadna vata ne pomaga – vendar naša domača ne ustreza najbolj, ker se drobi in ostaja v ušesih, zato jo bomo morali uvoziti, kar pa v zdajšnjih zaostre-

invalidnosti, je pomembna tudi rehabilitacija že invalidnega delavca.

»Naše delavce smo nekaj časa pošiljali v zdravilišča preko sindikata, kar pa ni bilo zadovoljivo strokovno organizirano,« meni Ropret. »V pripravi je predlog, ki sicer še ni finančno potreben, načrtujemo pa strokovno sodelovanje z zdraviliščem Laško, kamor naj bi pošiljali zlasti obolele na hrbtenici.«

Kako pa je z varstvom pri delu? Ali delovni invalidi po delovnem učinku dosegajo mlajše, zdrave delavce?

Nihogovor invalidov je včasih že predvsem poskodbe ožilja in deloma so okvare sluha. Sluha dela je tako, da so delavci izpostavljeni poškodbam, proti čemer se borimo z organizirano prejeli in pregledi. S tem že odkričemo znake obolenja in delavce že pred izbruhom premestimo na lažja delovna mesta. Naš kolektiv je pretežno star, delavcem manjka le še nekaj do upokojitve. V opredelitvi delovnega mesta, kjer delavci glede na pogoje dobijo finančno stimulacijo ustrezne dela. Invalid od zunaj večinoma napovedujemo, kajti že sami imamo delavce, ki iščejo lažja mesta. Vedno poskušamo tim ustreznje rešitev za na lažjem delovnem opravljanju ustrezna dela. Delavci, ki iščejo lažja mesta, niso matematiki, zlasti za delavce upokojitve je to zelo posaj, jim to zagotavlja nešo povprečje.« Preventive, ki odkriva in zgodne znake delovne

narodni dan invalidov

Danes in jutri epše kot včeraj«

povezovalno vlogo med nosilci akcije mednarodnega leta invalidov pa igra Koordinacijski odbor za družbeni položaj in aktivnost invalidov pri občinski konferenci SZDL.

Akademijo je pozdravil tudi Vinko Šarabon, predsednik občinskega sindikalnega sveta, ki je med drugim dejal:

»V težnji k ohranjanju položaja in vloge delavca v združenem delu moramo imeti pred očmi tudi izboljšanje položaja prizadetega delavca. V sicer humanih zakonih obstaja še cela vrsta praznin, ki jih je treba zapolniti predvsem z okreplitvijo zavesti, da je v splošnem družbenem interesu enakopravna vključenost invalida v delu in življenje. Tehnološke razmere v naših delovnih organizacijah še vedno porajajo invalidnost, zato je treba dati prizadevanjem za položaj invalidov dvojno obeležje: okrepliti skupne akcije sindikata in socialistične zveze na področju varstva pri delu ter večji poudarek usposabljanju invalidov za samostojno delo. Naloge aktivnih humanitarnih organizacij v občini je konkretna, vsakodnevna pomoč invalidom; ustavna in moralna obveza celotne družbe pa je dolgoročno uveljaviti v zakonih začrtana pravice invalidov tudi v praksi.«

Gostje akademije so za konec prisluhnili tudi kulturnemu programu, v katerem so se predstavili recitatorji osnovne šole Helene Puhar, harmonikarji in oktet Glasbene šole iz Kranja, dramski igralec, član Prešernovega gledališča, Jože Vunček ter ansambel Oglarji.

D. Žlebir

Mirko Galičič, je pozdravil Mirko Galičič, je pozdravil in jih seznanil s smotri leta invalidov ter cilji, ki skladu z njimi zasleduje kranjsko društvo. V letošnjem letu, je Mirko Galičič, je potrebno nebolebiti trajnosti konj akcij, saj naj bi prav letos uresničevanje socialne invalida delavca in občana. Zemali se bodo tudi za stabilen ekonomski položaj invalidov pa za pravi socialistični neprizadetega občana do težje uresničevanja teh zlonamernih organizacij zdravila, krajevni skupnosti, občini strokovnih organizacij.

invalidnosti, je pomembna tudi rehabilitacija že invalidnega delavca.

Za delavca s takim obolenjem pomeni obisk pri zdravniku, mnogi pregledi in zdravila veliko finančno obremenitev, vemo pa, da procentualno ne dosežejo oprostitev participacije. Po besedah naše sogovornice bi tu morale biti olajšave in BPT se bori zanje. Uspeh so dosegli s tem, da so skupaj s Pekom izglasovali oprostitev participacije za upokojence.

Hazim Omerovič, kadrovnik v BPT, meni, da so šele na začetku svoje poti, na kateri ne manjka problema. Obratna ambulanta, v kateri so delavci sistematsko pregledani vsake dve leti, sicer ima svojega zdravnika, vendar le-ti pogosto odhajajo na druga delovna mesta in vpeljevanje novih zahteva določen čas. Nekaj časa so imeli zaposleno psihologinjo in specialista za medicino dela. Trudijo se, da bi za vsako delovno mesto določili stopnjo obremenitve.

Na koncu pa še nekaj podatkov: 1218-članski kolektiv ima 25 invalidov druge stopnje, 74 tretje, lani pa se je invalidsko upokojilo 14 delavcev, zdravstveno pa so jih premestili 30. Jasno je, da je težko najti srednjo pot med interesni delavcev, hotenji in željami, ki so včasih malo prevelike, in med zahtevami in potrebami proizvodnje. Ob tem ne smemo pozabiti, da je v ospredju M. Fornazaric

Občni zbor v znamenju pobratenja

Jesenice – V začetku marca so na rednem letnem občnem zboru Društva invalidov Jesenice zbrali delegati društva iz vseh krajevnih skupnosti, sodelovali pa so tudi gostje drugih društev in organizacij jeseniške občine. Zbora pa so se udeležili tudi predstavniki drugih gorenjskih društev invalidov ter gostje z Raven na Koroškem in Murske Sobote, navzoč pa je bil tudi predsednik Zveze društev invalidov Slovenije Konrad Pavli.

V delovnem preteklem letu je društvo izvedlo 28 akcij z več kot tisoč udeleženc. Med drugim so v počastitev mednarodnega dneva invalidov pripravili slavnostno akademijo, ustanovili so poverjene odbore po krajevnih skupnostih in večjih naseljih, na domu so obiskali težje invalide, popisali so vse zaposlene invalide, skrbno pa so se posvečali tudi izletništvu, športu in rekreaciji. Razprava je večkrat poudarila tesno sodelovanje invalidov s sindikatom, predvsem v Železarni, kjer je organiziran tudi aktiv invalidov. Zaposleni invalidi so prizadetni in vestni delavci, ki kljub invalidnosti veliko pripomorejo k dobremu rezultatu gospodarjenja in s tem dajejo svoj dolžni delež stabilizacije.

V programu dela društva so invalidi posebej izpostavili letošnje jubileje – 40-letnice vstaje in osvobodilne fronte – ter istočasno mednarodno leto invalida. Občni zbor pa je bil tudi slovesen. Ob tej priložnosti je bila podpisana listina o pobratenju z društvom invalidov Ravne na Koroškem, že dolgoletnim sodelavcem jeseniških invalidov; listina o pobratenju pa bo še okrepila in zredila prijateljske vezi. V nadaljevanju je Društvo invalidov Jesenice izročilo prijateljskemu društvu iz Murske Sobote spominski praporški trak za petletno uspešno sodelovanje. Podelili pa so še tri priznanja, ki so jih za petletno prizadetno, požrtvovalno in dejavno vključenost v Društvo invalidov Jesenice dobili: Silva Potočnik iz Mojstrane, Jože Mrovlje iz krajevne skupnosti Jesenice Sava in Vinko Oman iz Podkorenja. J. Rabič

Zimska športna sezona se sicer zaključuje, a domača in tuja tekmovalanja so še v polnem zamahu. Prejšnjo nedeljo so se v Nasfeldu, znamenim zimsko športnem središču na avstrijskem Koroškem, pomerili invalidi na mednarodnem tekmovanju v veleslalomu v vseh invalidnostnih športnih kategorijah. Med nastopajočimi so bili tudi člani Invalidskega športnega društva »Borec« iz Kranja ter Športnega združenja »5. avgust« iz Tržiča. Na tekmovanju na znani FIS proggi v Nasfeldu je nastopilo skupno 126 tekmovalcev iz Avstrije, Italije, Zvezne republike Nemčije in Jugoslavije, med njimi 9 članov IŠD »Borec« ter dva tekmovalca SZ »5. avgust« iz Tržiča. Vele-

leslalomsko progo s 34 vratci so kranjski in tržički invalidi klub močni mednarodni konkurenči odlično obvladali. V prvi kategoriji je bil Kranjčan Drago Kobler peti, v tretji invalidnostni športni kategoriji je bil tretji Franc Komar, Tržičan Stefan Ahačič ter Drago Koder sta zasedla četrto in peto mesto, Emil Miklošič je bil sedmi, Niko Tonejc – oba Kranjčana – pa deveti. Dobro so se odrezali tudi Janez Furlan, Franc Furlan in Miloš Jociš, vsi trije so namreč zmagali v svoji kategoriji. Dvema Kranjčanoma pa tekmovalna sreča ni bila naklonjena in sta morala na težki veleslalomski proggi odstopiti. -mv

Knjižica pravnih nasvetov

Društva invalidov s pomočjo strokovnjakov ali posebnih služb mnogokrat pomorejo invalidu tudi s pravnim nasvetom, saj mu s tem neprecenljivo olajšajo pot do uveljavitve posebnih, iz statusa invalidnosti izhajajočih pravic. S tem se izognejo prenekateri neugodnosti, čeprav seveda tudi reševanja osnovnih pravic pred sodišči niso nobena redkost. Ni pa ravno lahko slehernega posameznega invalida, ki so mu bile kratene pravice, podučevati o njih in mu kazati pot, čeprav je to vsekakor dolžnost določenih strokovnih organov. Največkrat pa v pravicah ogroženi invalidi niti ne ve, kam naj se obrni, nepoučen pa se bo težko vlekel za svojo po ustavi zajamčeno pravico.

Določeno razbremenitev društev in pravi smernik vsakemu invalidu na poti k spoznaju olajšav, boniteti in pravic, ki jih ima v vsakdanjem življenju, bo prav gotovo knjižica Zveze skupnosti za zaposlovanje »Priročnik o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb Slovenije«. Knjižica, ki je izšla decembra lani v Ljubljani, prinaša izčrpren pregled zakonodaje o varstvu invalidov na Slovenskem. Če na kratko preletimo najvažnejša poglavja v brošuri: obširen razdelek govori o invalidskem zavarovanju, opredeljuje pogoje za pridobitev pravic, govori o invalidski pokojnini, varstvenem dodatku, dodatku za pomoč in potrebo, oskrbnini, raznih nadomestilih, o rehabilitaciji. Drugo poglavje razlagajo zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb, tretje nam nudi zakon o izobraževanju in usposabljanju otrok v mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, knjiga objavlja tudi predpise o vojaških invalidih, prinaša pa tudi vrsto podatkov o zakonih kot so: zakon o socialnem skrbstvu, zakon o civilnih invalidih vojne, zakon o zaposlovanju slepih invalidov ter zakon o zdravstvenem varstvu. Sledi poglavje o olajšavah in oprostivkah, za katere se invalidi najpogosteje zanimajo. Naj omenimo le nekatere olajšave – podrobnejše bomo o njih spregovorili v enem prihodnjih člankov – torej: oprostitev plačila prometnega davka pri nakupu osebnega avtomobila, olajšave pri uvozu osebnega avtomobila, oprostitev plačila pristojbin za cestna motorna vozila, oprostitev radijske in televizijske naročnine, ugodnosti pri telefonski naročnini in napeljavi telefonskega priključka, oprostitev plačila davka na promet z nepremičninami. Zadnje poglavje obljavlja pravilnik o postopku za uveljavljanje pravic iz zavarovanja za primer brezposelnosti.

Knjižica bo prav gotovo dobrodošlo pomagalo, da se bo invalid laže znašel med številnimi predpisi in zakoni, ki mu nalagajo dolžnosti in prinašajo pravice. Kot že obljudljeno, se bomo v eni prihodnjih invalidskih rubrik natančneje posvetili poglavjem iz tega izčrpnega priročnika, čakamo pa seveda tudi na pripombe, pobude in pravna vprašanja bralcov.

Mednarodni dan invalida

Geslo: Popolna enakost in sodelovanje invalidov

Škofja Loka – Zadnjo soboto v marcu, 28. marca, je škofjeloško društvo invalidov ob mednarodnem dnevu invalida – tako je letošnje leto poimenovala generalna skupščina mednarodne organizacije – priredilo slavnostno akademijo za svoje člane. Prizadevitev je potekala pod gesmom »Popolno sodelovanje in enakost invalidov«.

Zbrane je pozdravila Tončka Kukič, predsednica društva in ob tem dejala, da namen akademije ni bučno proslavljanje praznika, pač pa opozorilo družbi, naj posveti še več skrb invalidu, njegovih vsestranskih usposobljivosti za normalno, enakopravno vključitev v življenje in delo. Kljub temu, da se v naši družbi odnos do invalidov izboljšuje, je treba dati še večji prispevek preprečevanju invalidnosti, ki v današnjem času vse bolj narašča.

»Mednarodno leto invalidov naj ne bo le manifestacij in proslav, ampak naj ob tem sprožimo vrsto ukrepov, s katerimi bomo prizadetemu omogočili vrnitev v življenjsko aktivnost in mu zagotovili socialno, fizično in ekonomsko samostojnost. Vse to pa ni domena le socialne službe, zdravstva, pač pa celotne družbe. V ta proces se morajo vključiti tudi krajevne skupnosti in organizacije združenega dela, saj lahko le z njihovo pomočjo in sodelovanjem zagotovimo uspešno izvajanje te naloge,« je v slavnostnem govoru poudarila sekretarka skupnosti socialnega skrbstva Nada Rebolič. Dejala je tudi, da je prizadetemu občanu potrebno čim bolj približati dejavnost društva, zato mora delovati v njegovi sredini, ker le tako lahko doseže določene rezultate in uspehe.

Na prizadevitev je škofjeloško društvo podelilo tudi priznanje in darilo

bivši predsednici Poldki Blažič za njeno dolgoletno, vztrajno in prizadetno in požrtvovalno delo na področju družbenega varstva invalidov.

Proslava je bila popestrena tudi s kulturnim programom. Prostovoljno so nastopili tamburaški kluba Bisernica iz Reteč, učenci glasbene šole iz Škofje Loke, vokalni kvartet Spev, za zabavo pa sta poskrbeli ansambel Ivana Ruparja in ansambel Jurček, ki so tako prijetno dopolnili srečanje škofjeloških invalidov.

Nuša Vrbinc

Na slovesni počastitvi letosnjega mednarodnega dneva invalidov v Škofji Loki je nova predsednica Tončka Kukič izročila priznanje dolgoletni predsednici in pobudnici ustanoviteljev škofjeloškega društva Poldki Blažič. Foto: Jocif

K vedenemu razpoloženju je pripomogel tamburaški ansambel Bisernica iz Reteč. Foto: Jocif

Pekč

TOVARNA OBUTVE TRŽIČ

INEX adria avipromet

INEX ADRIA AVIOPROMET
LJUBLJANA, Titova 48
Komisija za delovna razmerja
objavlja naslednja prosta dela oziroma naloge

I. v prometnem sektorju:

OPRAVLJANJE ADMINISTRATIVNIH DEL V LETALSKI OPERATIVI
Zaposliti želimo enega delavca za določen čas (nadomeščanje delavke med poročnim dopustom) s polnim delovnim časom. Delavec bo delo opravljal na Brniku.

Pogoji:

- srednješolska izobrazba administrativne smeri
- pasivno znanje angleškega jezika
- znanje teleskriranja
- 1 leto delovnih izkušenj na področju administracije, sestavljanja različnih evidenc in vodenja dokumentacije
- izpolnjevanje pogojev za gibanje in muditev na letališču in obmejnem prostoru
- poskusno delo 3 mesece

II. v sektorju vzdrževanja letal:

1. EVIDENTIRANJE IN SPREMLJANJE NALETA LETAL IN MOTORJEV
Zaposliti želimo enega delavca za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Delavec bo opravljal delo na Brniku.

Pogoji:

- srednješolska izobrazba strojne ali druge ustrezen smeri
- pasivno znanje angleškega jezika
- eno leto delovnih izkušenj na področju vodenja evidence
- izpolnjevanje pogojev za gibanje in muditev na letališču in obmejnem področju
- poskusno delo 3 mesece

2. ADMINISTRATIVNO DELO V ZVEZI Z RAZVOJEM SISTEMA VZDRŽEVANJA

Zaposliti želimo enega delavca za določen čas (nadomeščanje delavca med službo vojaškega roka) s polnim delovnim časom. Delavec bo opravljal delo na Brniku.

Pogoji:

- srednješolska izobrazba administrativne ali druge ustrezen smeri
- pasivno znanje angleškega jezika
- 1 leto delovnih izkušenj
- izpolnjevanje pogojev za gibanje in muditev na letališču in obmejnem prostoru
- poskusno delo 3 mesece

III. v sektorju skupnih služb:

1. ČIŠČENJE IN UREJANJE DVORIŠČ IN OKOLICE

Zaposliti želimo enega delavca za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Delavec bo opravljal delo na Brniku.

Pogoji:

- popolna ali nepopolna osnovna šola
- izpolnjevanje pogojev za gibanje in muditev na letališču in obmejnem področju
- poskusno delo 3 mesece

2. ARHIVIRANJE DOKUMENTACIJE DELOVNE ORGANIZACIJE

– VAROVANJE PREMOŽENJA, KLJCANJE IN VZPOSTAVLJANJE VZROČNIKOV HIŠNE CENTRALE

Za obe nalogi želimo zaposliti enega delavca za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Delavec bo opravljal delo na Brniku.

Pogoji:

- srednješolska izobrazba ustrezen smeri
- pasivno znanje angleškega jezika
- dve leti delovnih izkušenj na področju urejanja in vodenja arhivskih služb v različnih organizacijah
- izpolnjevanje pogojev za gibanje in muditev na letališču in obmejnem področju
- poskusno delo 3 mesece

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljemo na naslov: Adria Avipromet, Ljubljana, Titova 48, v 15 dneh po objavi.

Vlog brez priloženih dokazil o izpolnjevanju pogojev ne bomo upoštevali.

ŽK »ŽITO« Ljubljana
TOZD »TRIGLAV-GORENJKA«
LESCE

Po sklepu komisije za razpis individualnega poslovodnega organa TOZD razpisujemo prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA TOZD

Za individualnega poslovodnega organa TOZD je lahko imenovan kandidat poleg pogojev, predpisanih v 511. členu zakona o združenem delu, izpolnjevanje naslednje pogoje:

1. da ima višjo izobrazbo živilske, ekonomske, organizacijske smeri, s 3-letno prakso na vodilnih delovnih mestih,
2. da ima srednješolsko izobrazbo s 5-letno prakso na vodilnih delovnih mestih
3. da je moralno primeren in družbenopolitično aktivен
4. da pozna živilsko dejavnost
5. da ima organizacijske sposobnosti vodenja in koordiniranja dela v delovnih organizacijah.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev s kratkim življenjepisom dosedanjega dela naj kandidati pošljijo v zaprtih ovojnicih na naslov: Žito Ljubljana, TOZD »Triglav-Gorenjska«, Rožna dolina 8, za razpisno komisijo.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v tridesetih dneh po sprejemu sklepa o izvolitvi.

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT KRAJN
– z n. sol. o.
Kranj, C. JLA 2

oglaša na osnovi sklepa Komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

**VZDRŽEVANJE IN UPRAVLJANJE S PARNIM KOTLOM
IN VODNO ČRPALKO**

Posebni pogoji:

- ključavnica, izpit za upravljanje parnega kotla z mehaničnim kurjenjem 2 meseca delovnih izkušenj pri upravljanju kotlov

Kandidati naj podložijo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na splošno kadrovskemu sektorju KMK Kranj, C. JLA 2, v 15 dneh po objavi.

MALI
OGLASItelefon
23-341

ODAM

litoželezno kopalno BA-
dežno). Zibelnik Lojze, Dež-
šč. Kokrica - Kranj 3484
Prodam dve KRAVI po izbiri s te-
lik pred telitivo. Selo 32.
3602
15 družin ČEBEL AZ, 9
Ogled vsak dan od 15. ure da-
6. Žabnica 3607
diatonično, trirstno
MONIKO. Naslov v oglasnem
3627
móbel TELEVIZOR
viser in 400-litrski hrastov
Radojčič Milutin, Kranj. Pla-
tel. 24-168 3679
140 kv. m »POBIJONA«
PUŠČA. Svoljšak, Binkelj 5.
Loka 3680
KAMP PRIKOLICO
Informacije: tel. 064-61-809

Prodam KRAVO, dobro mleka-
rico, ki bo junija teletila. Šenturska
gora 8, Cerkle 3682

Prodam smrekove PLOHE. La-
hovče 14, Cerkle 3683

Prodam semenski KROMPIR
igor. Šenčur, Štefetova 18 3684

Prodam semenski KROMPIR
igor. Strahinj 7, Naklo 3685

Prodam novo OKNO z roleto.
140 x 140, KLI Logatec. Prebačovo
41, Kranj 3686

Prodam nekaj ton CEMENTA.
Naslov v oglasnem oddelku. 3687

Prodam jedilni in semenski KROM-
PIR igor. Žefran Francka, Bistrica
13 pri Naklem 3688

Prodam krmilni in semenski
KROMPIR igor. Zapoge 33. Vodice
1. Komenda 3689

Poceni prodam 3 meseca star
barvni TELEVIZOR ambasador.
Telefon 50-175 3690

Prodam zelen gorenjski KAMEN.
Informacije po tel. 23-519 3691

Prodam SENO. Krnica 37/a, Zg.
Gorje 3692

Prodam novo plastično BANJO.
rumene barve, dolžine 170 cm. Fer-
jan, Ribno 131, Bled 3693

Kranj

Prodam KRAVO s teletom. Britof
42, Kranj 3694

Prodam dolgo vijoličasto OBLE-
KO, za 11 do 13 let. Naslov v ogla-
nem oddelku. 3695

Prodam čistokrvnega KONJA.
Ogled v nedeljo. Kavčič Albin, Žeje
1. Komenda 3696

Ugodno prodam DIRKALNO
KOLO. Informacije po tel. 47-149
3726

Prodam rabljen KAVČ. Kranj –
Stražišče, Kocjanova 22 3727

Prodam SADIKE pelargonij in
FUKSIJ po 30 din. Jože Konc, Mo-
nje 37, Radovljica 3692

Prodam 5 let starega KONJA, tež-
kega 500 kg. Luže 19, Šenčur 3730

Prodam SENO. Tenetiše 33, Gol-
nik

KUPIM

Kupim 135-litrski HLADILNIK.
Telefon 60-801 3697

Kupim 500 rdečih STREŠNI-
KOV novotex s posipom. Čemažar,
Davča 49. Železniki 3698

Kupim rabljeno KOSILNICO
BCS in 60-basno HARMONIKO.
Telefon 064-28-967 3729

VOZILA

Ugodno prodam DIANO 6. Tele-
fon 26-098 3513

Po ugodni ceni prodam dobro
ohranjen AUDI 60, letnik 1971.
Kranj, Kocjanova 6, tel. 21-012 od
15. ure dalje 3534

Poceni prodam ZASTAVO 750,
letnik 1973. Olševec 8, Preddvor
3545

Ugodno prodam osebni avto PEU-
GEOT 204, letnik 1972, in rotacijsko
KOSILNICO SIP 135. Kunčič Ja-
nez, Slatna 16, Begunje 3548

Prodam 7 mesecov star 126-P.
Bertoncljeva 26, Kranj, tel. 22-298
3550

Prodam avto WARTBURG, star
6 let, zelo dobro ohranjen. Kličite po
tel. 28-704 v petek dopoldan in so-
boto. 3699

Poceni prodam AMI 6, 602 ccm,
celega ali po delih, registriran do
oktobra 1981. Luže 33, Šenčur 3700

Prodam GOLFA - JGL, starega 3
mesece, rumene barve. Kuralt Venč-
ka, Zg. Senica 4/a, Medvode 3701

MARIJA
PRIMC

Cesta na Klanec 3, Kranj
(v bližini gostilne
Blažun)

Vam nudi kvalitetno
in hitro izdelavo
vseh vrst očal.

Čestita občanom Gorenjske
za 1. maj - praznik dela

Prodam štiri leta star R 4. Infor-
macije tel.: 57-033

Prodam ZASTAVO 101, registri-
rano do 11. 4. 1982, možnost prodaje
na kredit. Oglasite se od 14. ure da-
lje. Štupnikar, Šutna 4, Žabnica

Prodam ZASTAVO 750, letnik
1977, registrirano do marca 1982.
Plazarič Dragan, Frankovo neselje
74, Škofja Loka 3703

Po solidni ceni prodam avto ZA-
STAVO 750, letnik 1969, neregistriran.
Ogled popoldan. Vidic Drago,
Dvorje 26, Cerkle 3704

TOVORNO PRIKOLICO, opremljen
s cerado, primerno tudi za pre-
voz kamp opreme, prodam. Kozina,
Gorenjskega odreda 18, Kranj 3705

Prodam ZASTAVO 750, neregis-
trirano, karambolirano, letnik 1972.
Telefon 40-614 3706

Prodam starejšega »FIČOTA«, re-
gistriranega za celo leto. Peklenik
Bogdan, Mlaka 43 3707

Ugodno prodam ZASTAVO 101 v
nevoznom stanju. Drstvenšek, Finž-
garjeva 4, Lesce 3708

Prodam nove GUME sava radial
vet (zelo poceni) za Z-750. Janc,
telefon 064-28-086 3709

Prodam ZASTAVO 750 Lux, let-
nik 1976, ohranjen. Kavčič Vili, Zg.
Besnica 64, tel. 40-626 od 15. ure dalje
3710

Prodam ZASTAVO 750, Mubi
Marjan, Zg. Senica 28/a, Medvode
3711

Prodam ZASTAVO 101 M, letnik
1980. Telefon 62-128 od 15. ure dalje
3712

Prodam ZAPOROŽCA, po delih.
Posavec 10, Podnart 3713

Prodam FORD ESCORD, letnik
1970, v zelo dobrem stanju, registri-
ran do novembra 1981. Telefon (064)
61-622 od 14. ure dalje 3714

Prodam MOPED tomos APN-4,
dobro ohranjen. Kranj, Ljubno 60,
Podnart 3715

Prodam AMI 8, po delih, brez
motorja. Koširjeva 9, Škofja Loka:
tel. 62-168 3716

Ugodno prodam novega GOLFA.
Jože Stare, Bled, Rečišča 63 3731

Prodam FIAT 850 SPECIAL, let-
nik 71, celega ali po delih. Ogled vsak
dan od 14. do 20. ure. Bohinjska Bela
st. 149 3719

Ugodno prodam R 4, letnik 74.
Tel.: (064) 62-628, popoldne
3720

Zaposlitve

Zaposlim NK delavca v SLIKO-
PLESKARSKI stroki. OD od 8.000
do 10.000 din. Ponudbe pod: Vesten
3721

Redno zaposlitev dobi NATAKA-
RICA v gostilni pri »VIKTORJU«
Partizanska 17, Kranj, tel. (064)
23-484 3668

Zaposlim žensko za 4 ure dnevno.
Čiščenje prostorov in ostala pomož-
na dela. Informacije po tel. 23-519
3722

Gostilna
pri FRANJOTU

Kutnar Viki

Kranj, Oprešnikova 28
(Primskovo)

Cenjenim gostom in ostalim
občanom čestita za 1. maj
– praznik dela in se pri-
poroča za obisk.

STANOVANJA

Kupim eno ali dvosobno STANO-
VANJE, do 50 kv. m, v Kranju. Po-
nudbe po tel. 064-26-998 od 19. do 20.
ure 3651

Mlada mamica z osnovnošolskim
otrokom išče v Kranju SOBO s ko-
palnico ali vzame v najem enosobno
STANOVANJE. Naslov v oglasnem
oddelku. 3717

V maju oddam SOBO blizu Bleda
dvema pošt enim dekletoma. Mož-
nost kuhanja. Zaželeno predplačilo
za 1 leto ali vsaj 6 mesecev. Dogovor
in predplačilo takoj. Naslov v ogla-
sem oddelku. 3718

POSESTI

V najem vzamem PROSTOR za
trgovski lokal (kvadratura 10–15
kv. m) v centru Kranja. Ponudbe
pod šifro: Loka 3654

Zamenjam dvostanovanjsko AT-
RIJSKO HIŠO, zgrajeno do III.
gradbene faze, ob gozdu v Kamnik,
za manjšo vrstno, montažno, delom
dvojčka i.p. v Kranju in okolici. Hiša
stoji na 2.000 kv. m zemlje. Možnost
tudi prodaje. Šifra: Ostalo po do-
govoru 3656

Prodam gradbeno PARCELO (za
stanovanjsko hišo) z vso urejeno do-
kumentacijo, v okolici Kopra. Alek-
sander Viler, Gregorčičeva 28, Izola,
tel. 066-61-948 3719

OBVESTILA

SERVIS: za čiščenje teplihov, ta-
pisoma in itisona. Čistim za zasebni
in družbeni sektor. Telefon 25-819
od 14. do 20. ure 2224

Solidno in po zmernih cenah vam
PREPLESKAM stanovanje. Po-
nudbe pod šifro: Pleskanje 3671

PRALNE STROJE popravljam v
Škofji Loki in okolici. Naročila po
tel. 064-62-848 3722

Izdelujem ODPRTE KAMINE in
dajem oblikovne nasvete. Šifra:
Toplina 3723

PRIREDITVE

Vabimo vas na PREDPRAZNIČ-
NI MLADINSKI PLES, ki bo v so-
boto, 25. 4., ob 19. uri v Zadružnem
domu PRIMSKOVO. Zabaval vas
bo popularni ansambel SIBILA
3724

DOM NA ŠMARJETNI
GORI

Djurčič Dejan

vabi
vsak dan, razen ponedeljka

na zabavne večere.

Igra srbski ansambel
s pevko in pevcem.

Postreženi boste s speciali-
tetami z žara in najbolj pri-
znameni vini iz cele Ju-
govslavije.

OSTALO

Bili smo skupaj v VII. artilerijs-
kem polku v Sinju. Želel bi se sre-
čati v Kranju s tovarši: Jernejem
Drakslerjem, Matevžem Koširjem in
Miham Ahačičem ter skupaj obuditis
spomine. Lojze Marolt, Ravne 7,
61385 Nova vas 3725

NAJDENO

Motorist, ki je izgubil torbo med
Kranjem in Radovljico, naj pokliče
tel. 50-150. Verko

Izdaja ČP Glas, Kranj, Stavek TK Go-
renjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudska
pravica, Ljubljana. Naslov uredništva
in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1.

– Tekoči račun pri SDK v Kranju: šte-
vilka 5100-603-51999 – Telefon: n. c.
23-341, glavni urednik, odgovorni ured-
nik in uprava 21-835, redakcija 21-860,
komerciala – propaganda, naročnila,
mali oglasi in računovodstvo 23-341.

Individualna polletna naročnila
250,- din, za inozemstvo preračunano
v valuto vključno s poštnino.

Oprošeno prometnega davka po pri-
stojnem mnenju 421-1/72.

ZAHVALA

Ob boleči iz

Prodajalke Merkurja v Globusu so vedno bolj usposobljene za pomoč kupcem, ki bi bili v primeru požara v prodajalni. Treba je pomagati ranjenim, ljudem brez panike zagotoviti varen izhod, razen tega pa varovati blago.

Če v trgovini izbruhne požar

Vaja dela mojstra

Delavci Merkurjeve prodajalne v kranjski veleblagovnici Globus so že nekajkrat preizkusili, kako bi ukrepali v primeru požara, ki lahko vsak trenutek izbruhne v veleblagovnici – V prihodnje še takšne preizkušnje

V prodajalni je dimna bomba nazanila ogenj. Prodajalci so ukreplali izredno hitro

KRANJ – Delavci Merkurjeve prodajalne v Globusu so že nekajkrat premišljevali, kako ukrepati, če bi v veleblagovnici izbruhnil požar, bodisi zaradi samovziga, odvraženega ogorka, namernega vziga ali diverzije. Če bi se razplameli ognjeni zublji, v veleblagovnici ne bi bilo lahko ukrepati. Treba bi se bilo spopasti z ognjem, treba bi bilo umiriti in varovati ljudi in jim najti varen izhod, treba bi bilo pomagati ranjenim in ogroženim, razen tega pa je treba v takšnih primerih varovati imetje, ki ga v takšni veleblagovnici, kakršnej je kranjski Globus, ni malo. Izkušnje kažejo, da nepridipravi izkorisčajo izredne razmere in paniko ljudi za svoje koristoljubne namene...

Dvakrat so dosegel v Merkurjevi prodajalni Globusa že preizkusili svojo pripravljenost za primer požara. Obakrat so sodelovali zaposleni, ne glede, kakšen je njihov razpored v izrednih in vojnih razmerah, kakšno je njihovo poklicno znanje in za kaj so usposobljeni. Obe dosedanji vaji

V Naklem pohod od spomenika do spomenika

NAKLO – V počastitev 40. obletnice ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda in vstaje narodov in narodnosti Jugoslavije prira TVD Partizan Naklo v soboto, 25. aprila, pohod od spomenika do spomenika. Start pohoda bo na nogometnem igrišču pri novi šoli, vsak pohodnik pa dobi poseben kartonček. Pohod se bo začel ob pol štirih popoldne. Udeleženci bodo lahko startali do pete ure. Pohod ni časovno omejen. Ima predvsem političnomanifestativni značaj, ima pa tudi pomen rekreativnega pohoda, koristnega za vsakogar. Na pohod so zato vabljeni vsi občani. Proga pohoda poteka od nogometnega igrišča mimo Cegelnice, Strahinja in Okroglega. Cilj pohoda bo v Naklem, kjer bo vsak udeleženec prejel jubilejno značko organizatorja pohoda.

sta bili zaključeni z analizo, kjer so predvsem zaposleni povedali, kaj po njihovi sodbi še manjka, da bi bili pripravljeni in bolj organizirani za primer požara. Marsikaterje pomankljivosti so bile odstranjene, dopolnjena je bila oprema, bogatejše, in to je najvažnejše, pa je bilo znanje zaposlenih za posredovanje v takšnih razmerah.

V petek zvečer je v Merkurjevi prodajalni v Globusu ponovno »zagorelo«. Zaposleni so bili le obveščeni, da bo do požara prišlo, niso pa vedeli, v katerem delu prodajalne. Izjemno dobro so se znašli prodajalci. Predstavnikom delovne organizacije, postaje milice, gasilcem in občinskega štaba za civilno zaščito so pokazali, kako bi ravnali, če bi šlo zares. Za hip so ugasnile luči, ki jih je nadomestila energija iz agregata, oglašila se je razglasna postaja z navodili o ponašanju in ravnanju v takšnih razmerah, preverjene pa so bile tudi možnosti, kako umiriti paniko med kupci, ki bi v primeru požara zanesljivo nastala, kako jih usmerjati k varnemu izhodu in kako varovati blago. Vse sicer še ni šlo po maslu, so ugotovili po vaji, vendar pravijo, da vaja dela mojstra. To so praktično že spoznali. Prav tako pa so menili, da bi kazalo v prihodnje pripraviti vajo za celotno veleblagovnico. Izkušen in vaj na tem področju nam manjka. Predvsem pa gre pri primeru Globusa oziroma Merkurja pohvaliti prizadevnost vseh delavcev, od prodajalcev za pultom do poslovodij in drugih vodilnih.

Besedilo in slike:
J. Košnjek

Cerklje – Več kot 120 pionirjev prometnikov iz vseh kranjskih osnovnih šol se je v soboto, 18. aprila, udeležilo trinajstega občinskega prvenstva pionirjev prometnikov, da bi se pomerili v poznavanju cestnega prometnega predpisov, orientacijskem pohodu, o poznavanju zgodovine Cerkelj tudi v NOB, prvi pomoči, streljanju z zrakno puško in drugem. Na tekmovanju, ki ga je organizala občinska zveza pionirjev mladine in svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu skupščine občine Kranj ob pomoči mentorjev prometne vzgoje in ZSMS Cerkle je bila najboljša ekipa šole Simona Jenka med mlajšimi pionirji, med starejšimi pa osnovna šola Franceta Prešerna. – Foto: L. M.

Termalna voda na Bledu

Gostinske delovne organizacije na Bledu naj bi združile 2 milijona in 250.000 dinarjev za nadaljnje raziskave termalne vode ob Toplicah in Kazini

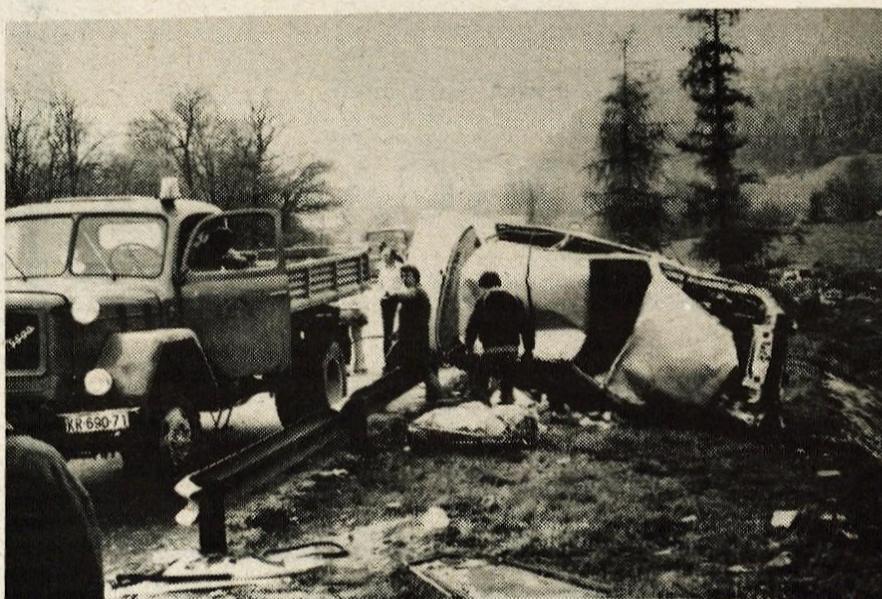
Bled – Pred dvema letoma je Geološki zavod Ljubljana začel z geološkimi raziskavami topnih vrelcev na Bledu. Raziskave termalne vode na Bledu so se do leta 1979 opravljale na območju južno od Park hotela in na tem območju so izvrstali 13 raziskovalnih vrtin. V sedmih vrtinah so ugotovili termalno vodo s temperaturom od 16 stopinj Celzija do 19 stopinj Celzija in zajeli termalno vodo za potrebe Golf hotela.

Na osnovi rezultatov teh raziskav so zaključili, da se termalna voda pretaka iz karbonatnih kamenin v peščenoprodni morenski zasip na območju severno od primarnega vrelca. Predvsem si prizadevajo, da bi na tančne ugotovili ožje območje ter količino termalne vode, ki bi jo lahko črpali. Zato so zavrtali tri

raziskovalne vrtine do globine od 45 metrov do 60 metrov. Rezultati so bili ugodni, saj so našli termalno vodo s temperaturom 20 do 22 stopinj Celzija. Ugotovili so tudi, da se pri črpjanju večjih količin voda ohlaja, kar kaže na mešanje s hladno vodo. Zato bodo zavrtali 300 metrov globoko in tako odstranili vpliv hladne vode.

In ker so rezultati ugodni, v Radovljici želijo, da z deli nadaljujejo. Prav tako kažejo precejšen interes gostinske delovne organizacije na Bledu in so zato pripravljene združiti sredstva v višini 2 milijona in 250.000 dinarjev za nadaljnje raziskave v globini 300 metrov. Pripravili bodo dogovor o medsebojnih pravicah in obveznostih ter poiskali možnosti kreditiranja za nadaljnja raziskovalna dela.

D. Sedej

Bistrica – Na magistralski cesti med Bistrokom in Podtaborom se je v petek, 17. aprila, nekaj pred deveto uro dopoldne pripravila prometna nezgoda zaradi nepravilnega prehitevanja. Voznik zastave 125 p je vozil proti Podtaboru po klancu navzgor in v blagem ovinku prehiteval tovornjak, ko je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Ford Granada nemške registracije Rudi Akvuz iz Ankare; v trčenju se je avtomobil turškega državljanina prevrnil, voznik in trije sodelniki so bili na srečo le lažje ranjeni in so jih že odpustili iz bolnišnice. Lažje ranjena sta bila tudi voznik Oman in njegov sodelnik. Škode na avtomobilih pa je za 250.000 din. – Foto: L. M.

Novosti zakona o temeljih varnosti cestnega prometa (8)

VOZILA S SPREMSTVOM

Nekaj sprememb je tudi v poglavju, ki govori o vozilih s spremstvom v vozilih s prednostjo. Po novem ne velja več, da imajo za vozila vselej prednost le na enakovrednih križiščih cest, ko so na nujni vožnji, pač pa je ta prednostna pravica razširjena. Prednost vožnje imajo vozila s spremstvom vselej, vendar pa ne v križiščih, ki so urejena s semaforji ali znaki, ki jih daje pooblaščena oseba.

Sprememba velja tudi za vozila s prednostjo: »Ta vozila imajo prednost pred vsemi drugimi vozili, razen pred vozili s spremstvom v vozili, ki vozijo v križišču, na katerem je promet urejen s svetlobnimi prometnimi znaki ali znaki, ki jih daje pooblaščena oseba.«

Novost je tudi določilo, ki govori o vozilu organa za notranje zadeve in JLA, opremljenim z dvema modrima lučema, ki zagotavljajo prostot pot potaknemu drugemu vozilu ali kolonu vozil, ki vozijo za njim. Vozniki v prometu morajo posvetiti pozornost tudi vozilom, katerim se zagotavlja prosta pot.

Voznike in pešce, ki kršijo določila, ki zadavajo vožnjo vozil s spremstvom ali vozil s prednostjo, doleti denarna kazens od 500 do 3000 din ali zaporna kazens do 30 dni. Če pa je bila s prekrškom povzročena neposredna nevarnost za druge udeležence v prometu ali prometna nezgoda, je denarna kazens višja in sicer od 800 do 4000 din ali pa zaporna kazens do 60 dni. Vozniku motornega vozila se lahko izreče

tudi varnostni ukrep prepovedi vožnje motornega vozila od 30 dni do šest mesecev.

VARNOSTNI TRIKOTNIK

Novi zakon določa, da mora imeti varnostni trikotnik odslej tudi traktor. Medtem ko je prej zakon omenjal le dve mestni, kjer mora stati varnostni trikotnik, če stoji vozilo zaradi okvare na cesti, pa novi zakon določa, da je treba postaviti varnostni trikotnik: če okvarjeno vozilo stoji na kraju, kjer je sicer po 74. členu zakona prepovedano ustavljati (prehodi za pešce ali v bližini – do 5 metrov, ob železniških prehodih, v predorih, mostovih itd.) Seveda pa je treba trikotnik postaviti na vozišču vselej, kadar vozilo stoji na kraju, da ga vozniki, ki vozijo v isti smeri, ne morejo pravočasno opaziti.

Varnostni trikotnik mora stati za vozilom na cesti izven naselja v razdalji najmanj 50 m. Varnostni trikotnik uporabimo tudi za označevanje vleke vozil in sicer obe vozili – vlečno vozilo na prednji strani, vlečeno vozilo pa seveda zadaj.

Mandatna kazens za kršitev določila o označevanju stojecega vozila je 300 din. Ce pa je zaradi prekrška nastala neposredna nevarnost za druge udeležence v prometu ali prometna nezgoda, je denarna kazens višja in sicer od 800 do 4000 din ali pa zapor do 40 dni. Sodnik lahko izreče tudi ukrep odvzema vozniškega dovoljenja od 30 do treh mesecev.

Neoznačena vleka poškodovanega vozila pa predvideva mandatno kazens 200 din. Če pa je s tem prekrškom bila povzročena neposredna nevarnost za druge, pa je denarna kazens od 300 do 1500 din ali zapor do 15 dni. Sodnik lahko izreče tudi ukrep prepovedi vožnje od 30 dni do dveh mesecev.

NESREČE

UTRUJEN VOZNIK

Kranj – V četrtek, 16. aprila, 6. uri zjutraj se je na magistralski cesti Kranj – Podtabor pripetila metna nezgoda vozniški avtomobili nemške registracije teju Žanku iz Sinja. Voznik je utrujenosti med vožnjo za tem zadremal, v bližini Naklega na levo s ceste in se zaletel v les. Voznik je bil v trčenju lažje ranjen, njegova žena pa je bila hujša in so jo prepeljali v Klinični center. Škode na avtomobilu je za 80 din.

OBA AVTOMOBILA S CESTI

Kranj – Na ljubljanski cesti v četrtek, 16. aprila, 22. uri pripetila prometna nezgoda vozniški avtomobili nemške registracije Viktor Brčnič, žil proti Ljubljani v koloni vožnje, se je kolona bližala Oreku, kjer Brčnič zaradi nepravilnosti pripeljeval preveč v desno, tako da je začelo zanašati. Za njim vožnil, vozil ga je Ismet Bečina, je odvilen v levo, da izognil Brčinovemu avtomobilu, pa je sunkovito zavil v levo na Begičev avtomobil, tako da je odbilo s ceste. V nesreči sta bila sodelnika v Begičevem avtomobilu lažje ranjen, škode na vozilu pa za 160.000 din.

AVTO NA STREHI

Kranj – V četrtek, 16. aprila, 8.30 se je na magistralski cesti Kranj – Jepc na drugej strani pripetila prometna nezgoda zaradi nepravilnega prehitevanja. Voznik zastave 125 p je vozil proti Podtaboru po klancu navzgor in v blagem ovinku prehiteval tovornjak, ko je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Ford Granada nemške registracije Rudi Akvuz iz Ankare; v trčenju se je avtomobil turškega državljanina prevrnil, voznik in trije sodelniki so bili na srečo le lažje ranjeni in so jih že odpustili iz bolnišnice. Lažje ranjena sta bila tudi voznik Osman in njegov sodelnik. Škode na avtomobilih pa je za 250.000 din. – Foto: L. M.

ZADEL PEŠCA

Kranj – V križišču Prešernove ulice se je v petek, 17. aprila, nekaj po 7. uri dopoldne pripravila prometna nezgoda. Voznik zastave 125 p je vozil proti Podtaboru po klancu navzgor in v blagem ovinku prehiteval tovornjak, ko je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Marjan Krč iz Kranja. Krč je opazil Mazalovičev prehod v desno, vendar sta avtomobila kliči v desno trčila. V trčenju so voznik Mazalovič in njegov sodelnik hrbitenico in so ga preprečili do avtohrbitenice.

NEPREVIDNO PREHITEV

Kranj – V petek, 17. aprila, 5.25 se je na magistralski cesti Kranj – Podtabor med Poljanami pripetila prometna nezgoda zaradi prehitevanja. Voznik osebnega avtomobila Sefik Mustafa Kladnja je v kolonu vožnje Kranju. Ko je v blagem ovinku prehiteval, je iz nasprotne smeri pripeljal voznik osebnega avtomobila Marjan Krč iz Kranja. Krč je opazil Mazalovičev prehod v desno, vendar sta avtomobila kliči v desno trčila. V trčenju so voznik Mazalovič in njegov sodelnik hrbitenico in so ga preprečili do avtohrbitenice.

TRČIL V AVTO

Boh. Bela – V soboto, 18. aprila, ob 16. uri se je na regionalni cesti Bled – Bohinj pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Vincencij Bric (roj. 1937) iz Bohinja je pri hiši št. 117 v Bohinju trenutek ustavil na skrajnem robu ceste. Za njim je voznik pony ekspreza Damjan Konča (roj. 1966) in trčil v zadnji ustavljenega avtomobila. Zaradi nogo v pretresom možgan prepeljali v jeseniško bolnišnico.

NEPREVIDNO NA CESTO

Bled – Na Prešernovem bregu v bližini hotela Svoboda se je v soboto, 18. aprila, ob 13. uri pripravila prometna nezgoda, v kateri je vlečenje ranjen 8-letni Boštjan Čebel. Boštjan je prišel po cestah od avtobusne postaje Prešernove ceste in stopil na Prešernov breg, ne da bi se prepričal, če je pred tem se je zaletel v zadnji vrata osebnega avtomobila. V letovali je prepeljali v Jeseniško bolnišnico.

NESREČA Z MOPEDOM

Kranj – V nedeljo, 19. aprila, 14. uri se je na Pšenični poti pripetila prometna nezgoda. Korina Ščipan (roj. 1967) s Kranja pri Kranju je peljala na Cerkelj Pšenični polici, ko pa je namesto zaviti v levo, je pri tem osebni avtomobil Milana Zamora iz Viševcev, ki je pripeljal iz nasprotni smeri pravilno po desni strani trčenju sta Korintkova in Ščipan padli; Irena Ščipan si je pri tem roko in so jo prepeljali v Kranj.